

**Servicedocument Combi-opleiding
Mbo-Verpleegkundige en
Maatschappelijke Zorg niveau 4**

Titel	:	Service document Combi-opleiding Mbo-Verpleegkundige en Maatschappelijke Zorg niveau 4
Project/Werkgroep	:	Werkgroep Service documenten vrijstellingen doorstroom VZ-MZ3 naar VP en combi-opleiding VP-MZ4
Auteur(s)	:	Atie Beverdam, BDM Advies
MBO Raad	:	Houttuinlaan 6 Postbus 2051 3440 DB Woerden T: 0348 - 75 35 00 E: info@mboraad.nl I: www.mboraad.nl
Woerden	:	23-10-2018
Versienummer	:	1.0

Inhoud

1. Inleiding	4
2. Aandachtspunten m.b.t. combi-opleiding VP-MZ4	5
2.1 Twee opleidingen gecombineerd aanbieden	5
2.2 Opleidingsduur	5
2.3 Onderwijsprogramma	6
2.4 Keuzedelen	8
2.5 Generieke vakken	9
2.6 Verzwaring onderwijsprogramma	9
2.7 Examinering werkprocessen VP en MZ4	10
2.8 Verzwaring examinering	10
3 Kansen en risico's combi-opleiding	12
Mogelijke kansen combi-opleiding met vragen	12
Mogelijke risico's combi-opleiding	13
4 Betrokkenen en bronnen	15
Betrokkenen	15
Bronnen	15
Bijlage 1 Vergelijking MZ4 GHZ met Mbo-Verpleegkundige	17
Bijlage 2 Vergelijking Agogisch medewerker GGZ met Mbo-Verpleegkundige	31
Bijlage 3 Vergelijking Thuisbegeleider met Mbo-Verpleegkundige	44
Bijlage 4 Vergelijking MZ4 SD met Mbo-Verpleegkundige	56
Bijlage 5 Beroepsgerichte examinering VP-MZ 4	68

Losse bijlage: Verslag Werkgroepbijeenkomst Servicedocumenten, 3 oktober 2018

1. Inleiding

Op verzoek van de bedrijfstakgroep Zorg, Welzijn en Sport is in kaart gebracht of een combi-opleiding Mbo-Verpleegkundige (VP) - Maatschappelijke zorg niveau 4 (MZ4) haalbaar lijkt wat betreft onderwijs en examinering. Hierbij is rekening gehouden met de Europese regelgeving (richtlijn 2005/36/EG), waarin staat beschreven waaraan een verpleegkundige opleiding minimaal dient te voldoen. Een onderwijsinstelling moet kunnen verantwoorden dat de opleiding VP voldoet aan zowel de WEB als de wet BIG. Vanwege deze wet- en regelgeving is de opleiding VP het uitgangspunt bij het uitwerken van het onderwijsprogramma van een combi-opleiding VP-MZ4.

Om inzicht te krijgen in de omvang van het onderwijsprogramma zijn de werkprocessen, vakkennis en vaardigheden van de kwalificatie VP en de MZ4 kwalificaties met elkaar vergeleken. Deze vergelijkingen geven inzicht in welke werkprocessen, vakkennis en vaardigheden van de MZ4 kwalificatie geheel of deels ontbreken in de kwalificatie VP. Deze onderdelen van MZ4 kwalificatie zullen toegevoegd moeten worden aan de opleiding VP als beide kwalificaties gecombineerd worden aangeboden. De volgende kwalificaties zijn met elkaar vergeleken:

- Persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg (MZ4 GHZ) met VP, zie bijlage 1.
- Agogisch medewerker GGZ (MZ4 GGZ) met VP, zie bijlage 2.
- Thuisbegeleider met VP, zie bijlage 3.
- Persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen (MZ4 SD) met VP, zie bijlage 4.

De Inspectie van Onderwijs heeft aangegeven dat de examinering van de opleiding Mbo-Verpleegkundige zich alleen hoeft te richten op het basisdeel en op het profieldeel van één van de branches¹. Slaagt de kandidaat voor het examen en is ook voldaan aan de overige voorwaarde voor diplomering, dan is de kandidaat geslaagd voor het diploma Mbo-Verpleegkundige ongeacht de branche waarin geëxamineerd is. Om inzicht te krijgen in de omvang van de examinering zijn de werkprocessen van de volgende mogelijke combinaties VP met MZ4 met elkaar vergeleken (zie bijlage 5):

- VP brancheverbijzondering ZH met Persoonlijk begeleider SD;
- VP brancheverbijzondering VVT met Persoonlijk begeleider SD;
- VP brancheverbijzondering VVT met Thuisbegeleider;
- VP brancheverbijzondering GGZ met Agogisch medewerker GGZ;
- VP brancheverbijzondering GHZ met Persoonlijk begeleider GHZ.

In hoofdstuk 2 van dit document wordt op basis van de vergelijkingen voor onderwijs en examinering en andere bronnen ingegaan op aandachtspunten met betrekking tot het aanbieden van een combi-opleiding VP-MZ4. In hoofdstuk 3 worden de voordelen en risico's beschreven met betrekking tot het aanbieden van een combi-opleiding VP-MZ4. In hoofdstuk 4 is aangegeven wie betrokken waren bij de ontwikkeling van dit servicedocument en zijn de bronnen vermeld.

¹ Bron: Examinering opleiding Verzorgende IG en Mbo-verpleegkundige in de herziene kwalificatiestructuur. Brief Inspectie van het Onderwijs aan MBO Raad. 4 mei 2016.

2. Aandachtspunten m.b.t. combi-opleiding VP-MZ4

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op aandachtspunten met betrekking tot het aanbieden van een combi-opleiding VP-MZ4. Hierbij komen achtereenvolgens de volgende onderwerpen aan de orde:

- Twee opleidingen gecombineerd aanbieden
- Opleidingsduur
- Onderwijsprogramma
- Keuzedelen
- Generieke vakken
- Verzwaring onderwijsprogramma
- Examinering werkprocessen VP en MZ4
- Verzwaring examinering

2.1 Twee opleidingen gecombineerd aanbieden

Als het bevoegd gezag van de instelling heeft vastgesteld, bijvoorbeeld op basis van de overlap tussen twee kwalificaties, dat een deelnemer twee opleidingen tegelijkertijd zal kunnen volgen, kan de deelnemer bij aanvang van de combi-opleiding ingeschreven worden op twee crebonummers. Daarbij is het wel van belang dat de deelnemer de volledige onderwijsprogramma's van de betreffende opleidingen volgt, of vrijstellingen krijgt, om uiteindelijk het diploma te kunnen behalen. Verder mag het samenvoegen van 2 crebo's niet leiden tot substantiële verzwaring van het onderwijsprogramma van de student (de Inspectie ziet hierop toe).

In de uitvoering is het één opleiding, maar in de administratie zijn het twee opleidingen. Voor de verantwoording van de twee opleidingen is één opleiding/crebo uitgangspunt en de andere opleiding is de aanvullende/extra opleiding die men ook verantwoordt. In de onderwijsovereenkomst en in de OER worden beide opleidingen/crebo's opgenomen. Bij de combi-opleiding VP-MZ4 is het belangrijk dat de VP opleiding het uitgangspunt is, dit i.v.m. het kunnen voldoen aan de eisen die aan deze opleiding gesteld worden vanuit de wet BIG.

2.2 Opleidingsduur

De nominale opleidingsduur van middenkaderopleidingen (niveau 4) is drie jaar. Echter, een aantal opleidingen mogen vier jaar duren omdat dat door de aard van de opleiding noodzakelijk is. De minister van OCW heeft vastgesteld dat de kwalificaties Agogisch medewerker GGZ (25474), Persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg (25477), Persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen (25478), Thuisbegeleider (25479) en Mbo-Verpleegkundige (25480) vier jaar mogen duren.

In principe is de studieduur van een 'middenkaderopleiding' minimaal 3 + 3 jaar volgens het genoemde minimum in de tekst van artikel 7.2.4a², derde lid onder d. Echter, in Artikel 7.2.7. staat dat een middenkaderopleiding 3 jaar duurt en dat het bevoegd gezag een onderwijsprogramma kan verzorgen dat minder uren omvat dan de genoemde aantallen mits de opleiding aantoonbaar van voldoende kwaliteit is. In het geval het onderwijsprogramma minder uren omvat, legt het bevoegd gezag hierover verantwoording af, zie Artikel 7.2.7.

² Bron: WEB, hoofdstuk 7, <http://wetten.overheid.nl/BWBR0007625/2018-04-01>

Voor de individuele student kan het programma, wat betreft de duur, afwijken doordat er door de examencommissie individuele vrijstellingen zijn verleend. Voor meer informatie over de inrichting van de beroepsopleidingen, zie Artikel 7.2.7 van de Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB).

Bij het tegelijkertijd aanbieden van twee opleidingen aan een student is het mogelijk om via de examencommissie voor één van de kwalificaties individuele vrijstellingen te geven voor de generieke vakken en de keuzedelen. Voor het aanbod van keuzedelen is het daarom belangrijk dat de student kan kiezen uit keuzedelen die van toepassing zijn voor zowel de kwalificatie VP als de MZ4 kwalificaties.

De opleiding VP is het uitgangspunt van de combi-opleiding, de verkorte duur van een geïntegreerd programma kan verantwoord worden door:

- Individuele vrijstelling voor examens generieke vakken en keuzedelen voor de MZ4 opleiding
- Individuele vrijstelling voor een deel van het onderwijs van de MZ4 kwalificatie vanwege de overlap in werkprocessen (zie bijlage 1, 2, 3 en 4)

De examencommissie kan zo vaststellen dat er minder opleidingstijd is vereist voor dubbelkwalificering dan de optelsom van de opleidingsduur van de twee losse opleidingen.

2.3 Onderwijsprogramma

Urennorm WEB³

Volgens de WEB heeft een voltijdse, vierjarige beroepsopleiding in de beroepsopleidende leerweg (BOL) en de beroepsbegeleidende leerweg (BBL) een studielast van ten minste 1600 studiebelastingsuren per jaar. In totaal is dit $4 \times 1600 = 6400$ uur (inclusief zelfstudie-uren).

Als de combi-opleiding verpleegkundige-MZ4 als vierjarige opleiding wordt vormgegeven, dan omvat de totale BOL-opleiding minimaal 1350 uur beroepspraktijkvorming (BPV), minimaal 2350 uur begeleidde onderwijstijd (BOT) en nog minimaal 300 uur BPV of BOT die naar eigen inzicht van de onderwijsinstelling ingevuld kunnen worden. De totale vierjarige BBL-opleiding omvat minimaal 800 uur BOT, 2440 uur BPV en 160 uur die naar eigen inzicht ingevuld mogen worden met BOT en/of BPV. Zelfstudie-uren zijn hierbij niet meegenomen.

Eisen vanuit Wet BIG⁴

In de Europese regelgeving (richtlijn 2005/36/EG) staat dat een verpleegkundige opleiding moet bestaan uit ten minste 1535 uren theoretisch onderwijs en ten minste 2300 uren praktisch onderwijs. Het is mogelijk om meer uren onderwijs te geven. Het is echter niet toegestaan om af te wijken van de urennormen door minder uren onderwijs te geven, tenzij de student een verkort opleidingstraject volgt doordat hij vrijstellingen heeft gekregen.

Verder wordt in de Europese regelgeving (richtlijn 2005/36/EG) aangegeven wat de inhoud van het opleidingsprogramma dient te omvatten. Deze eisen zijn verwerkt in het kwalificatiedossier VP.

³ Bron: WEB, hoofdstuk 7, <http://wetten.overheid.nl/BWBR0007625/2018-04-01>

⁴ Bron: Besluit opleidingseisen verpleegkundige 2011, <https://zoek.officiëlebevestigingen.nl/stb-2011-365.html>

Voor een opleiding die is vormgegeven op basis van de derde leerweg, geldt geen urennorm van de WEB. De urennorm van de Wet BIG geldt onverkort wel.

BPV/Praktisch onderwijs

De beroepspraktijkvorming (BPV) is dat deel van de beroepsopleiding dat in de praktijk van het beroep wordt uitgevoerd en is een verplicht onderdeel van elke beroepsopleiding. In de WEB staat onder andere onderstaand voorschrift voor de BPV:

Artikel 7.2.8. De beroepspraktijkvorming

1. Van elke beroepsopleiding maakt onderricht in de praktijk van het beroep deel uit. De beroepspraktijkvorming kan voor een deel plaatsvinden in de periode waarin de deelnemer is ingeschreven voor een opleidingsdomein of een kwalificatiedossier.
2. De beroepspraktijkvorming wordt verzorgd op grondslag van een overeenkomst, gesloten door de in artikel 7.2.9 genoemde partijen. De overeenkomst regelt de rechten en verplichtingen van partijen en omvat met inachtneming van het dienaangaande bij of krachtens deze wet bepaalde, ten minste bepalingen over:
 - a. de aanvangsdatum en einddatum van de beroepspraktijkvorming, alsmede het aantal te volgen praktijkuren per kalenderjaar,
 - b. de begeleiding van de deelnemer,
 - c. dat deel van de kwalificatie dat de deelnemer tijdens de beroepspraktijkvorming dient te behalen, en de beoordeling daarvan, en
 - d. de gevallen waarin en de wijze waarop de overeenkomst voortijdig kan worden ontbonden.
3. Het bedrijf dat of de organisatie die de beroepspraktijkvorming verzorgt, draagt zorg voor de begeleiding van de deelnemers binnen het bedrijf. Het bevoegd gezag beoordeelt of de deelnemer het in het tweede lid, onder c, bedoelde deel van de kwalificatie heeft behaald. Het bevoegd gezag betreft bij die beoordeling het oordeel van het bedrijf onderscheidenlijk de organisatie, met inachtneming van de desbetreffende in de onderwijs- en examenregeling op te nemen regels.

In artikel 7.4.3 van de WEB (zie hieronder) staat beschreven dat een student het examen pas met goed gevolg kan afsluiten wanneer de BPV met goed gevolg is afgesloten.

Artikel 7.4.3. Examens beroepsopleidingen

Het examen van een beroepsopleiding is eerst dan met goed gevolg afgesloten wanneer zowel de beroepspraktijkvorming als het overige deel van de beroepsopleiding met goed gevolg is afgesloten.

Algemene aandachtspunten voor de beroepspraktijkvorming (BPV):

- De BPV van de combi-opleiding vindt plaats bij een leerbedrijf dat erkend is voor de kwalificatie VP en minimaal één periode bij een leerbedrijf dat ook erkend is voor de MZ4 kwalificatie.
- De onderwijs- en examenregeling beschrijft dat de BPV een onderdeel is van de opleiding. In het onderwijsplan kunt u verder uitwerken

wanneer de BPV-periodes plaatsvinden en welke inhoud daarin van de kwalificaties VP en/of MZ4 kwalificatie centraal staan.

- Beschrijf wanneer de BPV voor de kwalificatie VP en de kwalificatie MZ4 voldoende is en op welke manier het oordeel van het leerbedrijf daarbij betrokken is. Dit is een diploma-eis. Formuleer duidelijk dat er onderscheid is tussen de diploma-eis BPV en de examinering van de beide kwalificaties in de praktijkomgeving.

Aandachtspunten urennorm praktisch onderwijs

Om te kunnen voldoen aan de urennorm praktisch onderwijs (2300 uur) van de Wet BIG is het belangrijk dat voldoende BPV plaatsvindt bij een leerbedrijf dat erkend is voor VP. Dit heeft tot gevolg dat studenten van de combi-opleiding geen/nauwelijks BPV kunnen doen bij leerbedrijven die alleen erkend zijn voor MZ4 (bijvoorbeeld maatschappelijke opvang, welzijnsinstellingen, justitiële inrichtingen, asielzoekerscentra en centra voor dagbesteding). Echter, ze moeten minimaal één BPV volgen bij een leerbedrijf dat ook voor MZ4 is erkend, studenten moeten voor het behalen van het diploma de BPV met goed gevolg hebben afgesloten, zie algemene aandachtspunten voor de BPV.

Verder is de inhoud van de MZ4 werkprocessen 'B1-K1-W4 Ondersteunt de cliënt bij dagbesteding', 'B1-K1-W3 Ondersteunt de cliënt bij wonen en huishouden', 'P3-K1-W6 Voert beheertaken uit' (alleen van toepassing voor combi-opleiding met MZ4 GHZ) en 'P5-K1-W5: Ondersteunt en begeleidt de cliënt bij opvoeding' (alleen van toepassing voor combi-opleiding met MZ4 Thuisbegeleider) niet gericht op het verkrijgen van competenties, kennis of vaardigheden voor het vak verpleegkundige, de uren die hieraan gekoppeld zijn kunnen daardoor niet meetellen voor de urennorm praktisch onderwijs van de Wet BIG.

Urennorm theoretisch onderwijs

Alleen theoretisch onderwijs dat gericht is op het verkrijgen van competenties, kennis of vaardigheden voor het vak verpleegkundige, kan worden meegeteld voor de urennormen van de Wet BIG. Dit geldt voor alle beroepsspecifieke vakken gekoppeld aan de kwalificatie VP. De generieke onderdelen, zoals Nederlands, Engels, rekenen en loopbaan en burgerschap, en keuzedelen die niet gericht zijn op het verkrijgen van competenties, kennis of vaardigheden voor het vak verpleegkundige tellen niet mee. Ook het onderwijs gekoppeld aan de volgende werkprocessen van MZ4 'B1-K1-W4 Ondersteunt de cliënt bij dagbesteding', 'B1-K1-W3 Ondersteunt de cliënt bij wonen en huishouden', 'P3-K1-W6 Voert beheertaken uit' (alleen van toepassing voor combi-opleiding met MZ4 GHZ) en 'P5-K1-W5: Ondersteunt en begeleidt de cliënt bij opvoeding' (alleen van toepassing voor combi-opleiding met MZ4 Thuisbegeleider) is niet gericht zijn op het verkrijgen van competenties, kennis of vaardigheden voor het vak verpleegkundige en telt daardoor niet mee.

Servicedocument urennormen van de wet BIG en WEB

De opleiding Mbo-Verpleegkunde dient te voldoen aan de vereisten uit de Wet BIG en de WEB. De definities van urennormen die in beide bronnen worden genoemd komen niet overeen met elkaar. Het servicedocument is bedoeld als handvat voor het vormgeven van de opleiding VP.

2.4 Keuzedelen

Voor zowel de kwalificatie VP als de MZ4 kwalificaties geldt een keuzedeelverplichting van 960 SBU. Als studenten hebben voldaan aan de keuzedeelverplichting voor VP kan de examencommissie vrijstelling verlenen voor de MZ4 kwalificatie voor behaalde keuzedelen als:

1. het keuzedeel gekoppeld is aan de doelopleiding (desbetreffende MZ4 kwalificatie)

2. als het keuzedeel niet gekoppeld is aan de kwalificatie, maar de student een verzoek indient om het keuzedeel onderdeel te maken van de opleiding.

Voorwaarden hierbij zijn dat het keuzedeel niet overlapt met één of meer onderdelen van de kwalificatie en dat het keuzedeel onderdeel is van het keuzedeelaanbod van de school.

In het geval dat de student een keuzedeel niet heeft behaald (onvoldoende voor examens), kan de examencommissie geen vrijstelling verlenen. Wel kan de examencommissie besluiten dit keuzedeel als gevolgd te beschouwen. Op de resultatenlijst komt dan het woord 'gevolgd' te staan. Ook hier geldt dat het keuzedeel gekoppeld moet zijn aan de kwalificatie, of de student moet een verzoek indienen om het keuzedeel onderdeel te maken van de doelopleiding (in dat geval is het keuzedeel onderdeel van het keuzedeelaanbod van de school en het keuzedeel overlapt niet met de kwalificatie).

Keuzedelen: studenten na augustus 2020 starten met de opleiding

Voor alle studenten die op 1 augustus 2020 starten met een opleiding, in het eerste leerjaar, geldt dat de hoogte van het examenresultaat van keuzedelen wél meetelt bij het behalen van het diploma. Om een diploma te kunnen halen mag het resultaat voor een keuzedeel vanaf dan niet lager dan een 4 zijn. Een keuzedeel waarvoor een resultaat lager dan een 4 is behaald, kan niet meetellen voor de keuzedeelverplichting van de opleiding. Met ingang van de slaag/zakregeling op 1 augustus 2020 geldt de volgende compensatieregeling:

- het gemiddelde van de examenresultaten van de keuzedelen binnen de keuzedeelverplichting moet tenminste een 6 of tenminste "voldoende" zijn;
- voor minimaal de helft van deze keuzedelen moet het resultaat tenminste een 6 of tenminste "voldoende" zijn;
- een keuzedeelresultaat mag nooit lager dan een 4 of een daarmee overeenkomende eindwaardering zijn.

2.5 Generieke vakken

Voor de kwalificaties VP en de MZ4 kwalificaties gelden dezelfde generieke kwalificatieonderdelen. Afhankelijk van het jaar van diplomeren gelden er eisen voor de behaalde resultaten voor Nederlands, Engels en rekenen. Aangezien de generieke eisen gelijk zijn, hoeft er maar één keer aan te worden voldaan en kan de examencommissie voor MZ4, op basis van de behaalde resultaten voor VP, individuele vrijstelling verlenen.

Ook moeten studenten voor beide opleidingen aan de inspanningsverplichting voor LOB voldoen. Deze inspanningsverplichting kan voor beide opleidingen gelijk gesteld worden, dan kan de examencommissie voor MZ4 op basis van de geleverde inspanning voor VP vaststellen of een student aan de inspanningsverplichting heeft voldaan.

2.6 Verzwaring onderwijsprogramma

De generieke eisen en de eisen ten aanzien van de keuzedelen zijn gelijk voor de kwalificatie VP en de MZ4 kwalificaties. Deze onderdelen hoeven geen verzwaring op te leveren, zie paragraaf 2.4 en 2.5. Om inzicht te krijgen in de verzwaring van het beroepsgerichte onderwijsprogramma zijn de volgende kwalificaties met elkaar vergeleken:

- Persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg (MZ4 GHZ) met VP, zie bijlage 1
- Agogisch medewerker GGZ (MZ4 GGZ) met VP, zie bijlage 2
- Thuisbegeleider met VP, zie bijlage 3
- Persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen (MZ4 SD) met VP, zie bijlage 4

Uit deze vergelijkingen blijkt dat er een verzwaring optreedt door het combineren VP en MZ4 opleiding, zie conclusie in bijlage 1, 2, 3 en 4.

2.7 Examinering werkprocessen VP en MZ4

Keuzemoment brancheverbijzondering VP en profiel MZ4

Studenten die de combi-opleiding volgen zullen bij inschrijving of op een later tijdstip moeten aangeven in welk brancheverbijzondering van VP en in welk profiel van MZ4 ze examens willen doen. Dit keuzemoment moet tijdig plaats vinden, zodat studenten goed voorbereid kunnen worden op de specifieke examens en voldoende tijd hebben om alle examens die gekoppeld zijn aan de combi-opleiding te kunnen maken.

Aantal examens

Door het combineren van twee opleidingen zal het aantal beroepsgerichte examens dat afgenomen moet worden toenemen. Als het aantal examens te hoog is, wordt de examinering onuitvoerbaar. Er zijn drie opties om het aantal beroepsgerichte examens bij dubbelkwalificering te beperken:

- Optie 1: Werken met vrijstellingen. Als een student een bepaald werkproces/examen van VP heeft behaald dat vergelijkbaar is met een werkproces/examen van de MZ4 kwalificatie kan individuele vrijstelling gegeven worden voor het werkproces van MZ4, zie bijlage 1, 2, 3 en 4. Let op: de tabellen die staan in bijlage 5 van dit document kunnen hiervoor niet worden gebruikt.
- Optie 2: Vergelijkbare werkprocessen van VP en MZ4 kunnen wellicht tegelijkertijd geëxamineerd worden, zie bijlage 5. Dit heeft wel tot gevolg dat de beoordelaar veel moet invullen (i.v.m. beoordelingsformulier per kwalificatie).
- Optie 3: Werkprocessen van VP en MZ4 gecombineerd examineren, zie bijlage 5. Als examenleveranciers deze ontwikkelen, kunnen deze ook ingekocht worden.

Examinering werkprocessen MZ4

Examinering van werkprocessen in de beroepspraktijk staat los van de erkenning van een bedrijf voor een bepaalde kwalificatie. Wel is het belangrijk dat examinering plaatsvindt in een reële beroepscontext⁵ en voldoet aan de kwaliteitseisen.

Bij combi-examinering is het belangrijk dat er beoordelaars beschikbaar zijn die de VP en MZ werkprocessen kunnen en mogen beoordelen. Verder is het belangrijk dat er voldoende BPV-instellingen zijn die erkend zijn voor VP (en MZ4) waar de werkprocessen van beide kwalificaties geëxamineerd kunnen worden. Dit omdat de examinering van de meeste werkprocessen plaatsvindt tijdens een BPV-periode.

Let op: In het servicedocument 'Vrijstellingen Maatschappelijke Zorg niveau 4 bij doorstroom naar Mbo-Verpleegkundige' staat: *"Op basis van de eisen die de wet Big stelt aan de opleiding en de verschillen in de beroepsuitoefening tussen een mbo-verpleegkundige en medewerker maatschappelijke zorg niveau 4 is vastgesteld dat er geen vrijstelling voor examinering kan worden gegeven"*.

2.8 Verzwaring examinering

Aangezien de generieke eisen gelijk zijn, hoeft er maar één keer aan voldaan te worden. Voor de andere kwalificatie kan door de examencommissie vrijstelling worden verleend. Hierdoor wordt de examendruk voor de generieke vakken niet verhoogd door het combineren van opleidingen.

⁵ Bron: <https://onderwijsenexaminering.nl/examinering/examinering-beroepspraktijk/handreikingen-examinering-beroepspraktijk/>

Ook de examendruk voor keuzedelen wordt niet verhoogd als de student vrijstelling kan krijgen voor keuzedelen, zie paragraaf 2.4 Keuzedelen.

3 Kansen en risico's combi-opleiding

In dit hoofdstuk worden de voordelen en risico's beschreven met betrekking tot het aanbieden van een combi-opleiding VP-MZ4.

Mogelijke kansen combi-opleiding met vragen

Als het aanbieden van een combi-opleiding VP-MZ4 aansluit bij de behoefte vanuit het werkveld en het aanbieden van een combi-opleiding haalbaar, uitvoerbaar, betaalbaar en organiseerbaar (HUBO) is, dan biedt het combineren van de VP opleiding met een opleiding MZ4 een aantal kansen.

Aansluiten bij nieuwe insteek van zorg en welzijn

In de nieuwe visie op gezondheid wordt gezondheid gezien als het vermogen van mensen om zich aan te passen en een eigen regie te voeren in het licht van fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven. Het gaat om een positieve benadering van gezondheid. Deze positieve gezondheid kent 6 dimensies: lichaamsfuncties, mentaal welbevinden, spirituele/existentiële dimensie, kwaliteit van leven, sociaal-maatschappelijke participatie en dagelijks functioneren (Huber, 2014)⁶. In deze visie staan gezondheid en gedrag centraal in plaats van ziekte en zorg. Het handelen van de professionals is gericht op het bevorderen en zo nodig herstellen van de gezondheid met als focus het functioneren, de veerkracht en eigen regie van de mensen.

De nieuwe insteek van zorg en welzijn is vraaggericht en samenhangend in plaats van aanbodgericht en gefragmenteerd. De combi-opleiding VP-MZ4 kan hier op aansluiten door studenten een brede basis te bieden met o.a. competenties voor het ondersteunen van gezondheid, functioneren en gedrag.

Toekomstbestendige combi-opleiding(en)

In het document 'Ontwerpen door de bril van functioneren en leren'⁷ staan stappen die gehanteerd kunnen worden tijdens het ontwerpproces van een toekomstbestendige combi-opleidingen VP-MZ4. Daarbij zijn o.a. de volgende uitgangspunten van belang:

- Ontwikkelen vanuit de nieuwe visie op gezondheid en opleiden;
- Zorg en welzijn worden met elkaar verbonden (biopsychosociaal model i.p.v. biomedisch model);
- Er is een voortdurende interactie tussen het werkveld en onderwijs, waardoor er een toekomstbestendig ontwerp ontstaat dat aansluit bij de ontwikkelingen in en behoefte en wensen van het werkveld;
- Studenten maken vanaf het begin van de opleiding kennis met hun eigen disciplines en met de disciplines waarmee zij in de praktijk samenwerken, zodat ze vanuit meerdere referentiekaders naar een situatie leren kijken. Dit is erg belangrijk voor multidisciplinair samenwerken;
- Er is aandacht voor de benodigde competenties voor onderwijsontwikkelaars, docenten en begeleiders in de praktijk.

In het document 'Ontwerpen door de bril van functioneren en leren' is aangegeven welke

⁶ Huber, M. (2014). Towards a new, dynamic concept of Health. Its operationalisation and use in public health and healthcare, and in evaluating health effects of food [proefschrift]. Maastricht: Universiteit Maastricht.

⁷ <http://www.opleidenvoor2030.nl/rapport/ontwerpen-door-de-bril-van-functioneren-en-leren.pdf>

competenties docenten en begeleiders in de praktijk nodig hebben om het leerproces van de studenten te kunnen begeleiden. Het document biedt handvatten om het ontwerpproces zo vorm te geven dat er een toekomstbestendige, bij de behoefte van het werkveld aansluitende, combi-opleiding kan worden vormgegeven.

Mogelijke risico's combi-opleiding

Onvoldoende aandacht voor MZ4 of voor breed opleiden Mbo-VP

Het is belangrijk dat in de combi-opleiding zowel VP als MZ4 tot hun recht komen. Het risico bestaat dat er, door de nadruk te leggen op het voldoen aan de eisen vanuit de wet BIG, te weinig aandacht wordt besteed aan agogische aspecten, begeleidingsmethodieken en gedrag. Er wordt dan onvoldoende aandacht besteed aan MZ4. Het is daarom belangrijk dat bij het vormgeven van het opleidingstraject:

- de werkprocessen die overlappen ingevuld worden vanuit MZ4 én VP.
- de verschillen tussen MZ4 en VP in kaart worden gebracht en er wordt gezorgd dat er aandacht is voor deze verschillen.

Smal opleiden van VP

VP is een brede opleiding, alle branches dienen meegenomen te worden in het onderwijsprogramma. Het risico bestaat, met name bij BBL-opleidingen, dat studenten smal worden opgeleid, alleen voor een specifieke branche. Dit heeft tot gevolg dat de VP-kwalificatie niet volledig aan bod komt. Het is belangrijk dat bij het vormgeven van het opleidingstraject de werkprocessen van de 4 brancheverbijzonderingen/profielen van VP worden meegenomen. Zo kan er een brede basis worden gelegd, waarin alle branches aan bod komen.

Programma combi-opleiding te zwaar

Het risico bestaat dat het opleidingstraject door een aantal studenten als te zwaar wordt ervaren. Het is belangrijk rekening te houden met afstroommogelijkheden en de mogelijkheid om één van de twee diploma's te behalen.

Verder hebben de experts aangegeven dat het belangrijk is dat een combi-opleiding minimaal 4,5 tot 5 jaar duurt. Een half jaar tot een jaar extra tijd is nodig om opleidingen VP en MZ4 voldoende tot zijn recht te laten komen en om tegelijkertijd te voldoen aan de eisen vanuit de wet BIG. Het zorgt er ook voor dat het samenvoegen van VP en MZ4 niet leidt tot substantiële verzwaring van het onderwijsprogramma van de student.

Beschikbaarheid leerbedrijven met een dubbele erkenning VP en MZ4

Het is onbekend of er voor de volgende combi-opleidingen voldoende leerbedrijven die een dubbele erkenning hebben:

- VP - MZ4 GHZ
- VP - MZ4 GGZ
- VP - MZ4 Thuisbegeleider
- VP - MZ4 SD

Het aantal leerbedrijven met dubbele erkenning verschilt per regio en is nog niet in kaart gebracht. In een aantal regio's zijn er leerbedrijven beschikbaar voor de combi VP-MZ4 GHZ. Daar wordt deze combi-opleiding samen met het werkveld aangeboden.

Beperkte mogelijkheden voor examinering van combi-opleiding in de praktijk

Het is onduidelijk of er voldoende leerbedrijven beschikbaar zijn die zowel de beroepsgerichte examens van VP als MZ4 kunnen examineren. Dit geldt voor de volgende combi-opleidingen:

- VP brancheverbijzondering ZH met Persoonlijk begeleider SD;
- VP brancheverbijzondering VVT met Persoonlijk begeleider SD;
- VP brancheverbijzondering VVT met Thuisbegeleider;
- VP brancheverbijzondering GGZ met Agogisch medewerker GGZ;
- VP brancheverbijzondering GHZ met Persoonlijk begeleider GHZ.

De beschikbaarheid van leerbedrijven voor de combi-opleiding is door veel roc's nog niet onderzocht. Daarnaast is de verwachting dat het aantal beschikbare leerbedrijven regio gebonden zal zijn. In een aantal regio's zijn er leerbedrijven beschikbaar voor de combi VP-MZ4 GHZ.

Verder betekent voldoende leerbedrijven met dubbele erkenning niet direct dat deze ook allemaal geschikt zijn voor studenten van de combi-opleiding VP-MZ4. De kwaliteit van beoordeling van de kwalificaties VP en MZ4 is daarbij een aandachtspunt. De examinerator moet voldoen aan de vereiste inhoudelijke deskundigheid en beoordelingsdeskundigheid. Het is de vraag of er voldoende examinatoren voor VP en MZ4 beschikbaar zijn.

Studentenaantallen per combi-opleiding

Het is onduidelijk of er voldoende studenten zijn die een combi-opleiding willen volgen. Dit geldt voor de volgende combi-opleidingen:

- VP - MZ4 GHZ
- VP - MZ4 GGZ
- VP - MZ4 Thuisbegeleider
- VP - MZ4 SD

Voor BBL-opleidingen zijn er in bepaalde regio's voldoende leerlingen voor de combi-opleidingen VP – MZ4 GHZ en VP – MZ4 SD. Het is niet bekend of dit voor alle regio's van toepassing is. Voor BOL-opleidingen is dit nog onduidelijk. Het is nog niet duidelijk welke student voor een combi-opleiding zal kiezen en waarom.

Expertise ontwikkel- en onderwijsteam combi-opleiding

Het is belangrijk dat bij het ontwikkel- en onderwijsteam van de combi-opleiding personen betrokken worden met verpleegkundige expertise en personen met MZ4 expertise. Anders bestaat het risico dat één van beide opleidingen niet goed tot zijn recht komt.

Aansluiten bij behoefte van het werkveld

Het is onduidelijk waarom het werkveld behoefte heeft aan de combi-opleiding VP-MZ4; wil het werkveld een VP'er met agogische vaardigheden, een MZ4'er die ook zorg kan verlenen en met een klinische blik kan kijken of wil het werkveld een nieuwe medewerker? De behoefte van het werkveld bepaalt wat een passend opleidingstraject is.

Wanneer er behoefte is aan een VP'er met agogische vaardigheden kan het ontwikkelen van een keuzedeel 'Agogische vaardigheden' mogelijk een oplossing bieden. Wanneer er behoefte is aan een MZ4'er die ook zorg kan verlenen en met een klinische blik kan kijken, kan het ontwikkelen van een keuzedeel dat dit bevat mogelijk een oplossing bieden. Wanneer er behoefte is aan 'nieuwe' medewerkers die zowel VP als MZ4 volledig beheersen, kan een combi opleiding mogelijk een oplossing bieden.

4 Betrokkenen en bronnen

Betrokkenen

Experts van:

- Albeda College
- Da Vinci College
- Friesland College
- Horizon College
- ID College
- Landstede
- ROC de Leijgraaf
- Noorderpoort,
- Regio College
- ROC A12
- ROC Gilde
- ROC Kop van Noord-Holland
- ROC Midden Nederland
- ROC Nijmegen
- ROC Rivier
- ROC Tilburg
- Summa College
- Consortium Beroepsonderwijs MBO
- Prove2Move
- Tineke Snel, MBO Raad, BTG Zorg Welzijn en Sport
- Atie Beverdam, BDM Advies
- Lianne Beverdam, BDM Advies

Bronnen

- Anders kijken, anders leren, anders doen: grens overstijgend leren en opleiden in Zorg en Welzijn in een digitaal tijdperk van de Commissie Innovatie. Zorgberoepen & Opleidingen, uitgebracht op 17 november 2016.
- Besluit opleidingseisen verpleegkundige 2011, <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2011-365.html>
- Examen- en kwalificatiebesluit beroepsopleidingen WEB:
http://wetten.overheid.nl/BWBR0027963/geldigheidsdatum_08-09-2016
- Examinering. Kennispunt MBO Examinering en onderwijs.
<https://onderwijsenexaminering.nl/examinering/>
- Examinering opleiding Verzorgende-IG en Mbo-verpleegkundige in de herziene kwalificatiestructuur, Berichtgeving Inspectie van Onderwijs, 4 mei 2016
- Kwalificatiedossier Mbo-Verpleegkundige, geldig vanaf 2016
- Kwalificatiedossier Maatschappelijke Zorg, geldig vanaf 2016
- Onderwijs. Kennispunt MBO Examinering en onderwijs.
<https://onderwijsenexaminering.nl/onderwijs/>
- Ontwerpen door de bril van functioneren en leren. Zorginstituut Nederland.
<http://www.opleidenvoor2030.nl/rapport/ontwerpen-door-de-bril-van-functioneren-en-leren.pdf>
- Overzicht van kwalificaties met een maximale opleidingsduur van vier jaar. Geldig vanaf 22-07-2017. <https://www.s->

bb.nl/onderwijs/kwalificeren-en-examineren/themas-rond-kwalificeren-en-examineren/studieduur-mbo

- Raamwerk Dubbelkwalificering Verzorgende-IG en Maatschappelijke Zorg niv. 3, Btg ZWS.
- Servicedocument urennormen van de wet BIG en WEB (opgesteld door: Het Ministerie van OCW, het Ministerie van VWS en de MBO Raad in samenwerking met de Inspectie van het Onderwijs en JOB, maart 2015).
- Towards a new, dynamic concept of Health. Its operationalisation and use in public health and healthcare, and in evaluating health effects of food [proefschrift]. Huber, M. (2014). Maastricht: Universiteit Maastricht.
- WEB, hoofdstuk 7, <http://wetten.overheid.nl/BWBR0007625/2018-04-01>

Bijlage 1 Vergelijking MZ4 GHZ met Mbo-Verpleegkundige

Bij de vergelijking die staat in tabel 1 is de kwalificatie Persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg (MZ4 GHZ), geldig vanaf 2016, als uitgangspunt genomen. In de eerste kolom staan de kwalificatie-eisen van MZ4 GHZ. In de tweede kolom staan de kwalificatie-eisen van de Mbo-Verpleegkundige (VP), geldig vanaf 2016, die hier deels of helemaal mee overeenkomen. In de derde kolom staat aangegeven wat ontbreekt in de kwalificatie VP.

Conclusie n.a.v. vergelijking:

Context: MZ4 GHZ is ook werkzaam in contexten die buiten het werkgebied van de VP vallen, zoals centra voor dagbesteding en vrije tijd.

In VP ontbreken de volgende kwalificatie-eisen van MZ4 GHZ:

Basisdeel van MZ4

- B1-K1-W3 Ondersteunt de cliënt bij wonen en huishouden
- B1-K1-W4 Ondersteunt de cliënt bij dagbesteding
- Heeft kennis van meer financieringsvormen (VP alleen kennis van zorgzwaartepakketten) en kennis van voorzieningen voor de doelgroep
- Kan begrotingen opstellen
- Kan kennis van muziek, tekenen, handvaardigheid, textiele werkvormen, audiovisuele vorming, belevingsgerichte, ontwikkelingsgerichte en arbeidsmatige activiteiten toepassen
- Kan werkzaamheden uitvoeren binnen budget
- Heeft brede kennis van sociale integratie
- Kan brede kennis van lichamelijke en psychosociale beperkingen en ontwikkelingsachterstanden toepassen
- Heeft brede kennis van weerstandpatronen en risicotaxatie wordt niet expliciet genoemd in VP
- Coachen van zorgvragers wordt niet expliciet genoemd in VP

Profiel Persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg

- P3-K1-W3 Ondersteunt en motiveert een groep cliënten bij activiteiten (deels)

Ontbreekt bij VP:

- Ontwikkelt en organiseert activiteiten.
- Indien van toepassing zorg dragen voor het afzetten van gemaakte producten.
- Uitleg of instructie geven over de activiteit aan de cliënten.
- Demonstreert zo nodig het gebruik van gereedschappen, apparatuur en materialen.
- Tijdens de activiteit speelt zij in op de mogelijkheden, wensen, behoeften en problemen van de cliënt en de groep en zo nodig stelt zij de activiteit bij.

- P3-K1-W6 Voert beheertaken uit.
- Begeleiden bij veranderingsprocessen wordt niet expliciet genoemd.
- Traint cliënt in sociale vaardigheden wordt niet expliciet genoemd.

Belangrijke verschillen die niet uit de tabel naar voor komen:

- VP is vooral gericht op verpleegkundige zorg, terwijl bij MZ4 GHZ de nadruk ligt op de agogische vaardigheden en het gedrag.
- MZ4 GHZ gebruikt bij het geven van voorlichting vooral kennis van gedrag en begeleidingsmethodieken, terwijl VP hiervoor vooral de kennis van ziektebeelden, behandelingen enz. benut⁸.

Tabel 1 Vergelijking kwalificatie VP, geldig vanaf 2016 met kwalificatie MZ4 GHZ, geldig vanaf 2016

Kwalificatie MZ4 GHZ	Kwalificatie VP	Ontbreekt in VP
Context van het beroep	Context van het beroep	
De context van het basisdeel is voor de vier MZ4 profielen gelijk, maar de profieldelen zijn gekoppeld aan één of meerdere branches. Context basisdeel: "Beroepskrachten maatschappelijke zorg zijn ambulante en/of intramuraal en/of semimuraal werkzaam in instellingen voor wonen, dagbesteding en vrije tijd in onder andere de gehandicaptenzorg, geestelijke gezondheidszorg, verzorgings- en verpleeghuizen, thuiszorg en maatschappelijke opvang. Daarnaast zijn zij werkzaam in welzijnsinstellingen, justitiële inrichtingen, asielzoekerscentra, en ziekenhuizen. Verder zijn zij onder andere ook inzetbaar in overige verzorgend-agogische functies binnen het sociaal agogisch werk of de verpleging en verzorging.	De mbo-verpleegkundige wordt opgeleid om in alle branches van de verpleging en verzorging te werken: ziekenhuis, verpleeg- en verzorgingshuizen en thuiszorg, de geestelijke gezondheidszorg en de gehandicaptenzorg. De breedte (vier contexten) dient gewaarborgd te zijn om te voldoen aan de Wet BIG.	MZ4 GHZ is ook werkzaam in contexten die buiten het werkgebied van de VP vallen, zoals centra voor dagbesteding en vrije tijd.

⁸ Bron: Definitief Servicedocument Vrijstellingen Maatschappelijke Zorg niveau 4 bij doorstroom naar Mbo-Verpleegkundige. Opgesteld door de btg ZWS i.s.m. BDM Advies https://www.mboraad.nl/sites/default/files/documents/servicedocument_vrijstellingen_mz4_doorstroom_naar_mbo-vp_v1.1.pdf

Basisdeel kerntaak B1-K1: Vakkennis en vaardigheden	Kwalificatie VP	Ontbreekt in VP
Heeft brede kennis van medicatie, toedieningswijzen en effecten	B1-K1: heeft ruime kennis van farmacologie, multifarmacologie en psychofarmacologie	-
Heeft inzicht in gezondheidsrisico's behorend bij de doelgroep	B1-K1: heeft inzicht in gezondheidsrisico's behorend bij de doelgroep	-
Heeft kennis van anatomie, fysiologie en pathologie	B1-K1: heeft gespecialiseerde kennis van anatomie, fysiologie en pathologie m.b.t.: bewegingsapparaat, circulatiestelsel, longenstelsel, spijsverteringsstelsel, urogenitaalstelsel, hormoonstelsel, zenuwstelsel, huid, zintuigen, cellen en weefsels	-
Heeft kennis van de meest voorkomende leer-, opvoedings- en gedragsproblemen bij cliënten, waaronder hechtingsproblemen, automutilatie	B1-K1: kan gedragspatronen herkennen van de meest voorkomende ziektebeelden en beperkingen P4-K1 (GHZ): heeft gespecialiseerde kennis van de meest voorkomende leer-, opvoedings- en gedragsproblemen bij zorgvragers, waaronder hechtingsproblemen, automutilatie	-
Heeft kennis van de taken en rollen van andere disciplines in de branche en weet wanneer op wie een beroep gedaan kan worden	B1-K1: heeft ruime kennis van taken en rollen van andere disciplines in de branche en weet wanneer op wie een beroep gedaan kan worden	-
Heeft kennis van financieringsvormen (zoals zorgzwaartepakketten, Wet maatschappelijke ondersteuning) en voorzieningen voor de doelgroepen	B1-K1: heeft gespecialiseerde kennis van zorgzwaartepakketten	Heeft kennis van meer financieringsvormen (VP alleen zorgzwaartepakketten) en kennis van voorzieningen voor de doelgroep
Heeft kennis van geriatrie	B1-K1: kan alle onderdelen van de verpleegkunde toepassen m.b.t.: algemene geneeskunde en medische specialismen, algemene chirurgie en chirurgische specialismen, kinderverzorging en pediatrie, hygiëne en verzorging van moeder en pasgeboren kind, geestelijke gezondheid en psychiatrie, verzorging van ouderen en geriatrie, verzorging thuis	-

Heeft kennis van gezondheid, hygiëne en besmetting	B1-K1/B1-K2: heeft gespecialiseerde kennis van protocollen m.b.t. gezondheid, hygiëne, veiligheid, incidentmeldingen, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken	-
Heeft kennis van preventie seksueel misbruik en preventie grensoverschrijdend gedrag	B1-K1: heeft gespecialiseerde kennis van preventie seksueel misbruik en preventie grensoverschrijdend gedrag	-
Heeft kennis van protocollen m.b.t. gezondheid, hygiëne, veiligheid, incidentmeldingen, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken	B1-K1: heeft gespecialiseerde kennis van protocollen m.b.t. gezondheid, hygiëne, veiligheid, incidentmeldingen, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken	-
Heeft kennis van verslavingsproblemen in relatie tot de doelgroepen	P3-K1 (GGZ): heeft ruime kennis van verslavingszorg en forensische zorg	-
Heeft kennis van werkvelden en doelgroepen in relatie tot de beroepsuitoefening	B1-K1: heeft gespecialiseerde kennis van werkvelden en doelgroepen in relatie tot de beroepsuitoefening	-
Kan begrotingen opstellen	-	Kan begrotingen opstellen
Kan bijdragen aan patiëntveiligheidscultuur, handelt risicobewust, communiceert patiëntveilig en optimaliseert menselijke- en omgevingsfactoren	B1-K1: kan bijdragen aan patiëntveiligheidscultuur, handelt risicobewust, communiceert patiëntveilig en optimaliseert menselijke- en omgevingsfactoren	-
Kan brandveiligheid en -preventie toepassen	B1-K1: kan brandveiligheid en -preventie toepassen	-
Kan brede kennis van communicatiemogelijkheden en -methoden toepassen (verbaal, non-verbaal, pre-verbaal en schriftelijk), passend bij de wensen en mogelijkheden van de cliënt	B1-K1: kan gespecialiseerde kennis van communicatiemogelijkheden en -methoden toepassen (verbaal, non-verbaal, preverbaal en schriftelijk), passend bij de wensen en mogelijkheden van de cliënt	-
Kan brede kennis van diversiteit en interculturele communicatie toepassen	B1-K1: kan ruime kennis van diversiteit en interculturele communicatie toepassen	-
Kan brede kennis van verlies- en rouwverwerking toepassen en steun organiseren en bieden	B1-K1: kan ruime kennis van verlies- en rouwverwerking toepassen en steun organiseren en bieden	-

Kan de gezondheidstoestand en veranderingen daarin observeren, signaleren en rapporteren	B1-K1-W2: Onderkent dreigende of bestaande gezondheidsproblemen B1-K1: kan observatiemethoden en -technieken toepassen om informatie te achterhalen	-
Kan de visie op zorg toepassen in haar dagelijkse werkzaamheden	B1-K1: kan de visie op zorg toepassen in haar dagelijkse werkzaamheden	-
Kan emotionele problemen herkennen, zoals eenzaamheidsproblematiek en sociale uitsluiting	B1-K1: kan emotionele problemen herkennen, zoals eenzaamheidsproblematiek en sociale uitsluiting	-
Kan gebruik maken van de ervaringsdeskundigheid van cliënten en naastbetrokkenen	B1-K1: kan de ervaringsdeskundigheid van zorgvragers en naastbetrokkenen gebruiken	-
Kan gedragspatronen herkennen van de meest voorkomende ziektebeelden en beperkingen	B1-K1: kan gedragspatronen herkennen van de meest voorkomende ziektebeelden en beperkingen	-
Kan kennis van actuele classificatiesystemen toepassen	B1-K1: heeft ruime kennis van internationale diagnose en classificeringsmodellen, -systemen en concepten (o.a. DSM IV, NIC, NOC, Nanda)	-
Kan kennis van conflicthantering en crisisinterventie toepassen	B1-K1: kan ruime kennis van conflicthantering en crisisinterventie toepassen	-
Kan kennis van de sociale kaart en maatschappelijke steunsystemen toepassen	B1-K1: kan ruime kennis van de sociale kaart en maatschappelijke steunsystemen toepassen	-
Kan kennis van EHBO of eerste hulp bij kleine ongevallen toepassen	B1-K1: kan gespecialiseerde kennis van EHBO toepassen	-
Kan kennis van gesprekstechnieken en begeleidingsmethodieken toepassen bij verschillende doelgroepen	B1-K1: kan gesprekstechnieken en begeleidingsmethodieken toepassen bij verschillende doelgroepen	-
Kan kennis van muziek, tekenen, handvaardigheid, textiele werkvormen, audiovisuele vorming, belevingsgerichte, ontwikkelingsgerichte en arbeidsmatige activiteiten toepassen	-	Kan kennis van muziek, tekenen, handvaardigheid, textiele werkvormen, audiovisuele vorming, belevingsgerichte, ontwikkelingsgerichte en arbeidsmatige activiteiten toepassen
Kan kennis van voedings- en dieetleer en voedingsproblematiek toepassen	B1-K1: kan ruime kennis van voedings- en dieetleer en voedingsproblematiek toepassen	-

Kan klinisch redeneren toepassen	B1-K1: kan diagnostisch/klinisch redeneren toepassen	-
Kan methodisch en systematisch handelen toepassen tijdens de beroepsuitoefening	B1-K1: kan methodisch en systematisch handelen toepassen tijdens de beroepsuitoefening	-
Kan observatiemethoden en -technieken toepassen om informatie te achterhalen	B1-K1: kan observatiemethoden en -technieken toepassen om informatie te achterhalen	-
Kan ondersteuning bieden bij de omgang met sociale media en internet	B1-K1: kan ondersteuning bieden bij de omgang met sociale media en internet	-
Kan op de computer werken met zorginformatiesystemen	B1-K1: kan op de computer werken met zorginformatiesystemen	-
Kan regulerende methodieken toepassen ten aanzien van seksualiteit en intimiteit	B1-K1: kan regulerende methodieken toepassen ten aanzien van seksualiteit en intimiteit	-
Kan signalen herkennen van sociale problematiek waaronder huiselijk geweld, seksueel misbruik en kindermishandeling en onderneemt actie volgens wet- en regelgeving en het beleid/protocol van de organisatie	B1-K1: kan signalen herkennen van sociale problematiek waaronder huiselijk geweld, seksueel misbruik en kindermishandeling en onderneemt actie volgens wet- en regelgeving en het beleid/protocol van de organisatie	-
Kan sociaal vaardig optreden in functionele contacten	B1-K1: kan sociaal vaardig optreden in functionele contacten	-
Kan technologische hulpmiddelen en instrumenten inzetten en gebruiken: eHealth en domotica	B1-K1: kan technologische hulpmiddelen en instrumenten inzetten en gebruiken: eHealth en domotica	-
Kan theorieën over ergonomie en tiltechnieken effectief toepassen	B1-K1/B1-K2: heeft gespecialiseerde kennis van protocollen m.b.t. gezondheid, hygiëne, veiligheid, incidentmeldingen, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken	-
Kan werkzaamheden uitvoeren binnen het budget	-	Kan werkzaamheden uitvoeren binnen het budget
Heeft brede kennis van algemene begrippen en theorieën van orthopedagogiek, psychologie, toegepaste sociologie, psychiatrie en psychopathologie	B1-K1: heeft ruime kennis van algemene begrippen en theorieën van gedragswetenschappen, (kinder- en jeugd)psychiatrie, psychopathologie, psychologie, orthopedagogiek en (toegepaste) sociologie	-

Heeft brede kennis van de beginselen van onderricht/onderwijs	B1-K1: heeft ruime kennis van de beginselen van onderricht/onderwijs	-
Heeft brede kennis van sociale integratie	-	Heeft brede kennis van sociale integratie
Heeft brede kennis van weerstandpatronen, risicotaxatie en crisisinterventie/separatietechnieken	B1-K1: kan ruime kennis van conflicthantering en crisisinterventie toepassen	Heeft brede kennis van weerstandpatronen en risicotaxatie worden niet expliciet genoemd
Heeft specialistische kennis van bij de doelgroepen voorkomende ziektebeelden, beperkingen, stoornissen, aandoeningen, comorbiditeit, functioneringsproblemen, behandelingen en bijbehorende gezondheidsrisico's	B1-K1: heeft gespecialiseerde kennis van bij de doelgroepen voorkomende ziektebeelden, beperkingen, stoornissen, aandoeningen, comorbiditeit, functioneringsproblemen, behandelingen en bijbehorende gezondheidsrisico's	-
Heeft specialistische kennis van interprofessioneel en interdisciplinair samenwerken	B1-K1: heeft gespecialiseerde kennis van interprofessioneel en interdisciplinair samenwerken	-
Heeft specialistische kennis van methoden van gegevensverzameling	B1-K1-W1: Neemt een anamnese af en stelt een verpleegkundige diagnose	-
Kan brede kennis van (beroeps)ethiek en ethische vraagstukken toepassen	B1-K1: kan ruime kennis van (beroeps)ethiek en ethische vraagstukken toepassen	-
Kan brede kennis van financiën en administratie toepassen	B1-K1: kan ruime kennis van de beginselen van financiën en administratie toepassen	-
Kan brede kennis van lichamelijke en psychosociale beperkingen en ontwikkelingsachterstanden toepassen	-	Kan brede kennis van lichamelijke en psychosociale beperkingen en ontwikkelingsachterstanden toepassen
Kan coachingstechnieken toepassen	B1-K2-W4: Begeleidt nieuwe collega's, stagiaires en/of vrijwilligers B1-K1: kan gesprekstechnieken en begeleidingsmethodieken toepassen bij verschillende doelgroepen	Coachen van zorgvragers wordt niet expliciet genoemd.
Kan specialistische kennis van vigerende wet- en regelgeving toepassen	B1-K1: kan kennis van vigerende wet- en regelgeving toepassen	-
Basisdeel kerntaak B1-K1: Werkprocessen	Kwalificatie VP	Ontbreekt in VP

B1-K1-W1 Inventariseert ondersteuningsvragen van de cliënt	B1-K1-W1: Neemt een anamnese af en stelt een verpleegkundige diagnose	-
B1-K1-W2 Ondersteunt de cliënt bij de persoonlijke verzorging	B1-K1-W4: Biedt persoonlijke verzorging en monitort welbevinden	-
B1-K1-W3 Ondersteunt de cliënt bij wonen en huishouden	-	B1-K1-W3 Ondersteunt de cliënt bij wonen en huishouden
B1-K1-W4 Ondersteunt de cliënt bij dagbesteding	-	B1-K1-W4 Ondersteunt de cliënt bij dagbesteding
B1-K1-W5 Reageert op onvoorziene en crisissituaties	B1-K1-W8: Reageert op onvoorziene en crisissituaties	-
B1-K1-W6 Stemt de werkzaamheden af	B1-K1-W9: Coördineert de zorgverlening van individuele zorgvragers B1-K2-W2: Werkt samen met andere beroepsgroepen in de zorg	-
B1-K1-W7 Evalueert de geboden ondersteuning	B1-K1-W10: Evalueert en legt de verpleegkundige zorg vast	-
Basisdeel kerntaak B1-K2: Vakkennis en vaardigheden	Kwalificatie VP	Ontbreekt in VP
Heeft brede kennis van kwaliteitssystemen	B1-K2: heeft ruime kennis van kwaliteitssystemen	-
Heeft kennis van protocollen m.b.t. gezondheid, hygiëne, veiligheid, incidentmeldingen, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken	B1-K1/B1-K2: heeft gespecialiseerde kennis van protocollen m.b.t. gezondheid, hygiëne, veiligheid, incidentmeldingen, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken	-
Heeft kennis van werkvelden en doelgroepen in relatie tot de beroepsuitoefening	B1-K1: heeft gespecialiseerde kennis van werkvelden en doelgroepen in relatie tot de beroepsuitoefening	-
Kan feedbackvaardigheden toepassen	B1-K2: kan feedbackvaardigheden toepassen	-
Kan reflectievaardigheden toepassen	B1-K2: kan reflectievaardigheden toepassen	-
Kan signaleren en actie ondernemen	B1-K2-W3: Werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg	-
Basisdeel kerntaak B1-K2: Werkprocessen	Kwalificatie VP	Ontbreekt in VP
B1-K2-W1 Werkt aan de eigen deskundigheid	B1-K2-W1: Werkt aan de eigen deskundigheid	-

B1-K2-W2 Werkt aan bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg	B1-K2-W3: Werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg	-
Profiel Persoonlijk begeleider GHZ, kerntaak P3-K1: Vakkennis en vaardigheden	Kwalificatie VP	Ontbreekt in VP
Heeft brede kennis van het beleid van zorginstellingen ten aanzien van seksualiteit, kinderwens en ouderschap van cliënten	P4-K1 (GHZ): heeft ruime kennis van het beleid van zorginstellingen ten aanzien van seksualiteit, kinderwens en ouderschap van zorgvragers	-
Heeft brede kennis van het persoonlijke levensverhaal van cliënten en hoe dit kan worden benut in de begeleiding van de cliënt	P4-K1 (GHZ): heeft ruime kennis van het persoonlijke levensverhaal van zorgvragers en hoe dit kan worden benut in de begeleiding van de zorgvrager	-
Heeft inzicht in de ontwikkeling en de verschillende levensfasen van cliënten en de levensvragen die hierbij een rol spelen	P4-K1 (GHZ): heeft inzicht in de ontwikkeling en de verschillende levensfasen van zorgvragers en de levensvragen die hierbij een rol spelen	-
Heeft inzicht in hoe op aangepaste wijze gezond gedrag kan worden gestimuleerd en kennis hierover aan cliënten kan worden overgedragen	P4-K1 (GHZ): heeft inzicht in hoe op aangepaste wijze gezond gedrag kan worden gestimuleerd en kennis hierover aan zorgvragers kan worden overgedragen	-
Heeft kennis van de belangrijkste paradigma's in de (geschiedenis van de) GHZ en de betekenis daarvan voor de beroepsuitoefening	B1-K1: heeft ruime kennis van de belangrijkste paradigma's in de (geschiedenis van de) gezondheidszorg en de betekenis daarvan voor de beroepsuitoefening	-
Heeft kennis van randvoorwaarden en ondersteuning die nodig is voor de toegankelijkheid en bereikbaarheid van voorzieningen en media voor cliënten	P4-K1 (GHZ): heeft ruime kennis van randvoorwaarden en ondersteuning die nodig is voor de toegankelijkheid en bereikbaarheid van voorzieningen en media voor zorgvragers	-
Heeft specialistische kennis van de mogelijkheden voor gezond eten en drinken, bewegen, ontspanning en rust voor verschillende doelgroepen	P4-K1 (GHZ): heeft gespecialiseerde kennis van de mogelijkheden voor gezond eten en drinken, bewegen, ontspanning en rust voor verschillende doelgroepen	-
Heeft specialistische kennis van de relatie tussen functioneren, activiteiten en participatie zoals beschreven in het ICF	P4-K1 (GHZ): heeft ruime kennis van de relatie tussen functioneren, activiteiten en participatie zoals beschreven in het ICF	-

Heeft specialistische kennis van de specifieke leer- en ondersteuningsbehoeften bij cliënten	P4-K1 (GHZ): heeft gespecialiseerde kennis van de specifieke leer- en ondersteuningsbehoeften bij zorgvragers	-
Heeft specialistische kennis van het begeleiden van cliënten bij veranderingsprocessen	B1-K1: kan gesprekstechnieken en begeleidingsmethodieken toepassen bij verschillende doelgroepen	Begeleiden bij veranderingsprocessen wordt niet expliciet genoemd.
Heeft specialistische kennis van het lichamelijk, verstandelijk en zintuiglijk functioneren en het sociaal-emotioneel, adaptief en cognitief vermogen van cliënten	P4-K1 (GHZ): heeft gespecialiseerde kennis van ontwikkelingsniveaus, het lichamelijk, verstandelijk en zintuiglijk functioneren en het sociaal-emotioneel, adaptief en cognitief vermogen van zorgvragers	-
Heeft specialistische kennis van het opbouwen, onderhouden en herstellen van een sociaal netwerk	P2-K1 (VVT): heeft ruime kennis van het opbouwen, onderhouden en herstellen van een sociaal netwerk P3-K1 (GGZ): heeft ruime kennis van het opbouwen, onderhouden en herstellen van een sociaal netwerk P4-K1 (GHZ): heeft ruime kennis van het opbouwen, onderhouden en herstellen van een sociaal netwerk	-
Heeft specialistische kennis van ketenzorg	P1-K1 (ZH): heeft ruime kennis van ketenzorg P2-K1 (VVT): heeft ruime kennis van ketenzorg P3-K1 (GGZ): heeft ruime kennis van ketenzorg P4-K1 (GHZ): heeft ruime kennis van ketenzorg	-
Heeft specialistische kennis van kwaliteit van bestaan, autonomie en empowerment	P4-K1 (GHZ): heeft gespecialiseerde kennis van kwaliteit van bestaan, autonomie en empowerment	-
Heeft specialistische kennis van motivatietechnieken	B1-K1: kan gesprekstechnieken en begeleidingsmethodieken toepassen bij verschillende doelgroepen o.a. B1-K1-W6: Begeleidt een zorgvrager - biedt doelgericht sturende, motiverende of activerende begeleiding gericht op het handhaven of vergroten van de zelfredzaamheid van de zorgvrager.	-
Heeft specialistische kennis van samenlevingsgericht werken	P4-K1 (GHZ): heeft gespecialiseerde kennis van samenlevingsgericht werken	-
Kan actuele benaderingswijzen toepassen in de ondersteuning van cliënten	P4-K1 (GHZ): kan actuele benaderingswijzen toepassen in de ondersteuning van zorgvragers	-

	B1-K1: kan actuele benaderingswijzen in de omgang met dementerenden hanteren	
Kan branchespecifieke voorlichting, advies en instructie geven	P1-K1 (ZH): kan branchespecifieke voorlichting, advies en instructie geven P2-K1 (VVT): kan branchespecifieke voorlichting, advies en instructie geven P3-K1 (GGZ): kan branchespecifieke voorlichting, advies en instructie geven P4-K1 (GHZ): kan branchespecifieke voorlichting, advies en instructie geven	-
Kan de mogelijkheden en beperkingen van cliënten inschatten en de begeleiding hierop aanpassen	P4-K1 (GHZ): kan de mogelijkheden en beperkingen van zorgvragers inschatten en de begeleiding hierop aanpassen	-
Kan handelen volgens het branchespecifieke kwaliteitskader	P1-K1 (ZH): heeft gespecialiseerde kennis van het branchespecifieke kwaliteitskader P2-K1 (VVT): heeft gespecialiseerde kennis van het branchespecifieke kwaliteitskader P3-K1 (GGZ): heeft gespecialiseerde kennis van het branchespecifieke kwaliteitskader P4-K1 (GHZ): heeft gespecialiseerde kennis van het branchespecifieke kwaliteitskader	-
Kan handelen volgens patiëntveiligheidswetten, -regels, -richtlijnen en -protocollen	P1-K1 (ZH): kan handelen volgens patiëntveiligheidswetten, -regels, -richtlijnen en – protocollen P2-K1 (VVT): kan handelen volgens patiëntveiligheidswetten, -regels, -richtlijnen en – protocollen P3-K1 (GGZ): kan handelen volgens patiëntveiligheidswetten, -regels, -richtlijnen en – protocollen P4-K1 (GHZ): kan handelen volgens patiëntveiligheidswetten, -regels, -richtlijnen en – protocollen	-

<p>Kan omgaan met protocollen m.b.t. gezondheid, hygiëne, veiligheid, incidentmeldingen, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken</p>	<p>P1-K1 (ZH): kan handelen volgens protocollen m.b.t. gezondheid, hygiëne, veiligheid, incidentmeldingen, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken P2-K1 (VVT): kan handelen volgens protocollen m.b.t. gezondheid, hygiëne, veiligheid, incidentmeldingen, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken P3-K1 (GGZ): kan handelen volgens protocollen m.b.t. gezondheid, hygiëne, veiligheid, incidentmeldingen, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken P4-K1 (GHZ): kan handelen volgens protocollen m.b.t. gezondheid, hygiëne, veiligheid, incidentmeldingen, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken</p>	<p>-</p>
<p>Kan specialistische kennis van branchespecifieke methodieken toepassen</p>	<p>P1-K1 (ZH): heeft gespecialiseerde kennis van branchespecifieke methodieken P2-K1 (VVT): heeft gespecialiseerde kennis van branchespecifieke methodieken P3-K1 (GGZ): heeft gespecialiseerde kennis van branchespecifieke methodieken P4-K1 (GHZ): heeft gespecialiseerde kennis van branchespecifieke methodieken</p>	<p>-</p>
<p>Kan specialistische kennis van groepsdynamica toepassen</p>	<p>P2-K1 (VVT): kan gespecialiseerde kennis van groepsdynamica toepassen P3-K1 (GGZ): kan gespecialiseerde kennis van groepsdynamica toepassen P4-K1 (GHZ): kan gespecialiseerde kennis van groepsdynamica toepassen</p>	<p>-</p>
<p>Kan stemmingswisselingen en –stoornissen herkennen en hierop anticiperen</p>	<p>P4-K1 (GHZ): kan stemmingswisselingen en –stoornissen herkennen en hierop anticiperen</p>	<p>-</p>

Profiel Persoonlijk begeleider GHZ, kerntaak P3-K1: Werkprocessen	Kwalificatie VP	Ontbreekt in VP
P3-K1-W1 Stelt het ondersteuningsplan op	B1-K1-W3: Stelt een verpleegplan op	
P3-K1-W2 Ondersteunt cliënt/naastbetrokkenen bij het voeren van de regie	B1-K1-W6: Begeleidt een zorgvrager B1-K1-W9: Coördineert de zorgverlening van individuele zorgvragers P4-K1-W1 (GHZ): Ondersteunt en begeleidt bij het ontwikkelen en behouden van vaardigheden P2-K1-W1 (VVT): Biedt ondersteuning gericht op zelf- en samenredzaamheid	-
P3-K1-W3 Ondersteunt en motiveert een groep cliënten bij activiteiten	P4-K1-W3 (GHZ): Begeleidt een groep zorgvragers en naastbetrokkenen P3-K1-W3 (GGZ): Begeleidt een groep zorgvragers en naastbetrokkenen	Van 'P3-K1-W3 Ondersteunt en motiveert een groep cliënten bij activiteiten' ontbreekt: - Ontwikkelt en organiseert activiteiten. - Indien van toepassing zorg dragen voor het afzetten van gemaakte producten - Uitleg of instructie geven over de activiteit aan de cliënten. - Demonstreert zo nodig het gebruik van gereedschappen, apparatuur en materialen. - Tijdens de activiteit speelt zij in op de mogelijkheden, wensen, behoeften en problemen van de cliënt en de groep en zo nodig stelt zij de activiteit bij.
P3-K1-W4 Ondersteunt de cliënt bij het leggen en onderhouden van contacten en betreft naastbetrokkenen	B1-K1-W6: Begeleidt een zorgvrager B1-K1-W9: Coördineert de zorgverlening van individuele zorgvragers P4-K1-W3 (GHZ): Begeleidt een groep zorgvragers en naastbetrokkenen	Wordt niet expliciet genoemd bij VP: Traint cliënt in sociale vaardigheden

	<p>P4-K1-W2 (GHZ): Communiceert met en begeleidt doelgroepen in de GHZ</p> <p>P3-K1-W2 (GGZ): Communiceert met zorgvrager gericht op maatschappelijke participatie <i>(staat alleen hier: geeft duidelijke adviezen aan de cliënt m.b.t. de omgang met sociale media en internet)</i></p> <p>P2-K1/P3-K1/P4-K1, vakkennis: heeft ruime kennis van het opbouwen, onderhouden en herstellen van een sociaal netwerk</p>	
P3-K1-W5 Voert verpleegtechnische handelingen uit	B1-K1-W5 Voert verpleegtechnische handelingen uit	-
P3-K1-W6 Voert beheertaken uit	-	P3-K1-W6 Voert beheertaken uit
P3-K1-W7 Voert coördinerende taken uit	<p>B1-K1-W9: Coördineert de zorgverlening van individuele zorgvragers</p> <p>B1-K2-W2: Werkt samen met andere beroepsgroepen in de zorg</p>	-
P3-K1-W8 Begeleidt nieuwe collega's, stagiaires en/of vrijwilligers	B1-K2-W4: Begeleidt nieuwe collega's, stagiaires en/of vrijwilligers	-

Bijlage 2 Vergelijking Agogisch medewerker GGZ met Mbo-Verpleegkundige

Bij de vergelijking die staat in tabel 2 is de kwalificatie Agogisch medewerker GGZ (MZ4 GGZ), geldig vanaf 2016, als uitgangspunt genomen. In de eerste kolom staan de kwalificatie-eisen van MZ4 GGZ. In de tweede kolom staan de kwalificatie-eisen van de Mbo-Verpleegkundige (VP), geldig vanaf 2016, die hier deels of helemaal mee overeenkomen. In de derde kolom staat aangegeven wat ontbreekt in de kwalificatie VP.

Conclusie n.a.v. vergelijking:

Context: MZ4 GGZ is ook werkzaam in contexten die buiten het werkgebied van de VP vallen, zoals maatschappelijke opvang, welzijnsinstellingen, centra voor dagbesteding.

In VP ontbreken de volgende kwalificatie-eisen van MZ4 GGZ:

Basisdeel

- B1-K1-W3 Ondersteunt de cliënt bij wonen en huishouden
- B1-K1-W4 Ondersteunt de cliënt bij dagbesteding
- Heeft kennis van meer financieringsvormen (VP alleen kennis van zorgzwaartepakketten) en kennis van voorzieningen voor de doelgroep
- Kan begrotingen opstellen
- Kan kennis van muziek, tekenen, handvaardigheid, textiele werkvormen, audiovisuele vorming, belevingsgerichte, ontwikkelingsgerichte en arbeidsmatige activiteiten toepassen
- Kan werkzaamheden uitvoeren binnen budget
- Heeft brede kennis van sociale integratie
- Kan brede kennis van lichamelijke en psychosociale beperkingen en ontwikkelingsachterstanden toepassen
- Heeft brede kennis van weerstandpatronen en risicotaxatie wordt niet expliciet genoemd in VP
- Coachen van zorgvragers wordt niet expliciet genoemd in VP

Profiel Agogisch medewerker GGZ

- Van P4-K1-W2 Ondersteunt en stimuleert eigen herstel van de cliënt' ontbreekt bij VP:
 - o Bemiddelt tussen cliënt en potentiële werkplek, onderwijs of vereniging
 - o Begeleidt de cliënt in het omgaan met organisaties die actief zijn in de hulp- en dienstverlening
- Van 'P4-K1-W3 Begeleidt cliënten bij groepsgerichte activiteiten' ontbreekt bij VP:
 - o Initieert zowel creatieve als psycho-educatieve groepsactiviteiten
 - o Zorgt ervoor dat gereedschappen, materialen en apparatuur aanwezig
 - o Geeft ze uitleg of instructie over de activiteit
 - o Bij creatieve activiteiten demonstreert ze zo nodig het gebruik van gereedschappen, apparatuur en materialen.

- Bij psycho-educatieve activiteiten leert ze de cliënten om te gaan met hun beperkingen
- Tijdens de activiteit speelt zij in op de mogelijkheden, wensen en kracht van de cliënt en groep en zo nodig stelt zij de activiteit bij.
- Heeft brede kennis van de factoren die van invloed zijn op de geestelijke gezondheid.
- Begeleiden bij veranderingsprocessen wordt niet expliciet genoemd.

Belangrijke verschillen die niet uit de tabel naar voor komen:

- VP is vooral gericht op verpleegkundige zorg, terwijl bij MZ4 GGZ de nadruk ligt op de agogische vaardigheden en het gedrag.
- MZ4 GGZ gebruikt bij het geven van voorlichting vooral kennis van gedrag en begeleidingsmethodieken, terwijl VP hiervoor vooral de kennis van ziektebeelden, behandelingen enz. benut⁹.

Tabel 2 Vergelijking kwalificatie VP, geldig vanaf 2016 met kwalificatie MZ4 GGZ, geldig vanaf 2016

kwalificatie MZ4 GGZ	Kwalificatie VP	Ontbreekt in VP
Context van het beroep	Context van het beroep	
De context van het basisdeel is voor de vier MZ4 profielen gelijk, maar de profieldelen zijn gekoppeld aan één of meerdere branches. Context basisdeel: “Beroepskrachten maatschappelijke zorg zijn ambulante en/of intramuraal en/of semimuraal werkzaam in instellingen voor wonen, dagbesteding en vrije tijd in onder andere de gehandicaptenzorg, geestelijke gezondheidszorg, verzorgings- en verpleeghuizen, thuiszorg en maatschappelijke opvang. Daarnaast zijn zij werkzaam in welzijnsinstellingen, justitiële inrichtingen, asielzoekerscentra, en ziekenhuizen. Verder zijn zij onder andere ook inzetbaar in overige verzorgend-agogische functies binnen het sociaal agogisch werk of de verpleging en verzorging.	De mbo-verpleegkundige wordt opgeleid om in alle branches van de verpleging en verzorging te werken: ziekenhuis, verpleeg- en verzorgingshuizen en thuiszorg, de geestelijke gezondheidszorg en de gehandicaptenzorg. De breedte (vier contexten) dient gewaarborgd te zijn om te voldoen aan de Wet BIG.	MZ4 GGZ is ook werkzaam in contexten die buiten het werkgebied van de VP vallen, zoals maatschappelijke opvang, welzijnsinstellingen, centra voor dagbesteding.

⁹ Bron: Definitief Servicedocument Vrijstellingen Maatschappelijke Zorg niveau 4 bij doorstroom naar Mbo-Verpleegkundige. Opgesteld door de btg ZWS i.s.m. BDM Advies https://www.mboraad.nl/sites/default/files/documents/servicedocument_vrijstellingen_mz4_doorstroom_naar_mbo-vp_v1.1.pdf

Basisdeel kerntaak B1-K1: Vakkennis en vaardigheden	Kwalificatie VP	Ontbreekt in VP
Heeft brede kennis van medicatie, toedieningswijzen en effecten	B1-K1: heeft ruime kennis van farmacologie, multifarmacologie en psychofarmacologie	-
Heeft inzicht in gezondheidsrisico's behorend bij de doelgroep	B1-K1: heeft inzicht in gezondheidsrisico's behorend bij de doelgroep	-
Heeft kennis van anatomie, fysiologie en pathologie	B1-K1: heeft gespecialiseerde kennis van anatomie, fysiologie en pathologie m.b.t.: bewegingsapparaat, circulatiestelsel, longenstelsel, spijsverteringsstelsel, urogenitaalstelsel, hormoonstelsel, zenuwstelsel, huid, zintuigen, cellen en weefsels	-
Heeft kennis van de meest voorkomende leer-, opvoedings- en gedragsproblemen bij cliënten, waaronder hechtingsproblemen, automutilatie	B1-K1: kan gedragspatronen herkennen van de meest voorkomende ziektebeelden en beperkingen P4-K1 (GHZ): heeft gespecialiseerde kennis van de meest voorkomende leer-, opvoedings- en gedragsproblemen bij zorgvragers, waaronder hechtingsproblemen, automutilatie	-
Heeft kennis van de taken en rollen van andere disciplines in de branche en weet wanneer op wie een beroep gedaan kan worden	B1-K1: heeft ruime kennis van taken en rollen van andere disciplines in de branche en weet wanneer op wie een beroep gedaan kan worden	-
Heeft kennis van financieringsvormen (zoals zorgzwaartepakketten, Wet maatschappelijke ondersteuning) en voorzieningen voor de doelgroepen	B1-K1: heeft gespecialiseerde kennis van zorgzwaartepakketten	Heeft kennis van meer financieringsvormen (VP alleen zorgzwaartepakketten) en kennis van voorzieningen voor de doelgroep
Heeft kennis van geriatrie	B1-K1: kan alle onderdelen van de verpleegkunde toepassen m.b.t.: algemene geneeskunde en medische specialismen, algemene chirurgie en chirurgische specialismen, kinderverzorging en pediatrie, hygiëne en verzorging van moeder en pasgeboren kind, geestelijke gezondheid en psychiatrie, verzorging van ouderen en geriatrie, verzorging thuis	-

Heeft kennis van gezondheid, hygiëne en besmetting	B1-K1/B1-K2: heeft gespecialiseerde kennis van protocollen m.b.t. gezondheid, hygiëne, veiligheid, incidentmeldingen, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken	-
Heeft kennis van preventie seksueel misbruik en preventie grensoverschrijdend gedrag	B1-K1: heeft gespecialiseerde kennis van preventie seksueel misbruik en preventie grensoverschrijdend gedrag	-
Heeft kennis van protocollen m.b.t. gezondheid, hygiëne, veiligheid, incidentmeldingen, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken	B1-K1: heeft gespecialiseerde kennis van protocollen m.b.t. gezondheid, hygiëne, veiligheid, incidentmeldingen, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken	-
Heeft kennis van verslavingsproblemen in relatie tot de doelgroepen	P3-K1 (GGZ): heeft ruime kennis van verslavingszorg en forensische zorg	-
Heeft kennis van werkvelden en doelgroepen in relatie tot de beroepsuitoefening	B1-K1: heeft gespecialiseerde kennis van werkvelden en doelgroepen in relatie tot de beroepsuitoefening	-
Kan begrotingen opstellen	-	Kan begrotingen opstellen
Kan bijdragen aan patiëntveiligheidscultuur, handelt risicobewust, communiceert patiëntveilig en optimaliseert menselijke- en omgevingsfactoren	B1-K1: kan bijdragen aan patiëntveiligheidscultuur, handelt risicobewust, communiceert patiëntveilig en optimaliseert menselijke- en omgevingsfactoren	-
Kan brandveiligheid en -preventie toepassen	B1-K1: kan brandveiligheid en -preventie toepassen	-
Kan brede kennis van communicatiemogelijkheden en -methoden toepassen (verbaal, non-verbaal, pre-verbaal en schriftelijk), passend bij de wensen en mogelijkheden van de cliënt	B1-K1: kan gespecialiseerde kennis van communicatiemogelijkheden en -methoden toepassen (verbaal, non-verbaal, preverbaal en schriftelijk), passend bij de wensen en mogelijkheden van de cliënt	-
Kan brede kennis van diversiteit en interculturele communicatie toepassen	B1-K1: kan ruime kennis van diversiteit en interculturele communicatie toepassen	-
Kan brede kennis van verlies- en rouwverwerking toepassen en steun organiseren en bieden	B1-K1: kan ruime kennis van verlies- en rouwverwerking toepassen en steun organiseren en bieden	-

Kan de gezondheidstoestand en veranderingen daarin observeren, signaleren en rapporteren	B1-K1-W2: Onderkent dreigende of bestaande gezondheidsproblemen B1-K1: kan observatiemethoden en -technieken toepassen om informatie te achterhalen	-
Kan de visie op zorg toepassen in haar dagelijkse werkzaamheden	B1-K1: kan de visie op zorg toepassen in haar dagelijkse werkzaamheden	-
Kan emotionele problemen herkennen, zoals eenzaamheidsproblematiek en sociale uitsluiting	B1-K1: kan emotionele problemen herkennen, zoals eenzaamheidsproblematiek en sociale uitsluiting	-
Kan gebruik maken van de ervaringsdeskundigheid van cliënten en naastbetrokkenen	B1-K1: kan de ervaringsdeskundigheid van zorgvragers en naastbetrokkenen gebruiken	-
Kan gedragspatronen herkennen van de meest voorkomende ziektebeelden en beperkingen	B1-K1: kan gedragspatronen herkennen van de meest voorkomende ziektebeelden en beperkingen	-
Kan kennis van actuele classificatiesystemen toepassen	B1-K1: heeft ruime kennis van internationale diagnose en classificeringsmodellen, -systemen en concepten (o.a. DSM IV, NIC, NOC, Nanda)	-
Kan kennis van conflicthantering en crisisinterventie toepassen	B1-K1: kan ruime kennis van conflicthantering en crisisinterventie toepassen	-
Kan kennis van de sociale kaart en maatschappelijke steunsystemen toepassen	B1-K1: kan ruime kennis van de sociale kaart en maatschappelijke steunsystemen toepassen	-
Kan kennis van EHBO of eerste hulp bij kleine ongevallen toepassen	B1-K1: kan gespecialiseerde kennis van EHBO toepassen	-
Kan kennis van gesprekstechnieken en begeleidingsmethodieken toepassen bij verschillende doelgroepen	B1-K1: kan gesprekstechnieken en begeleidingsmethodieken toepassen bij verschillende doelgroepen	-
Kan kennis van muziek, tekenen, handvaardigheid, textiele werkvormen, audiovisuele vorming, belevingsgerichte, ontwikkelingsgerichte en arbeidsmatige activiteiten toepassen	-	Kan kennis van muziek, tekenen, handvaardigheid, textiele werkvormen, audiovisuele vorming, belevingsgerichte, ontwikkelingsgerichte en arbeidsmatige activiteiten toepassen
Kan kennis van voedings- en dieetleer en voedingsproblematiek toepassen	B1-K1: kan ruime kennis van voedings- en dieetleer en voedingsproblematiek toepassen	-

Kan klinisch redeneren toepassen	B1-K1: kan diagnostisch/klinisch redeneren toepassen	-
Kan methodisch en systematisch handelen toepassen tijdens de beroepsuitoefening	B1-K1: kan methodisch en systematisch handelen toepassen tijdens de beroepsuitoefening	-
Kan observatiemethoden en -technieken toepassen om informatie te achterhalen	B1-K1: kan observatiemethoden en -technieken toepassen om informatie te achterhalen	-
Kan ondersteuning bieden bij de omgang met sociale media en internet	B1-K1: kan ondersteuning bieden bij de omgang met sociale media en internet	-
Kan op de computer werken met zorginformatiesystemen	B1-K1: kan op de computer werken met zorginformatiesystemen	-
Kan regulerende methodieken toepassen ten aanzien van seksualiteit en intimiteit	B1-K1: kan regulerende methodieken toepassen ten aanzien van seksualiteit en intimiteit	-
Kan signalen herkennen van sociale problematiek waaronder huiselijk geweld, seksueel misbruik en kindermishandeling en onderneemt actie volgens wet- en regelgeving en het beleid/protocol van de organisatie	B1-K1: kan signalen herkennen van sociale problematiek waaronder huiselijk geweld, seksueel misbruik en kindermishandeling en onderneemt actie volgens wet- en regelgeving en het beleid/protocol van de organisatie	-
Kan sociaal vaardig optreden in functionele contacten	B1-K1: kan sociaal vaardig optreden in functionele contacten	-
Kan technologische hulpmiddelen en instrumenten inzetten en gebruiken: eHealth en domotica	B1-K1: kan technologische hulpmiddelen en instrumenten inzetten en gebruiken: eHealth en domotica	-
Kan theorieën over ergonomie en tiltechnieken effectief toepassen	B1-K1/B1-K2: heeft gespecialiseerde kennis van protocollen m.b.t. gezondheid, hygiëne, veiligheid, incidentmeldingen, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken	-
Kan werkzaamheden uitvoeren binnen het budget	-	Kan werkzaamheden uitvoeren binnen het budget
Heeft brede kennis van algemene begrippen en theorieën van orthopedagogiek, psychologie, toegepaste sociologie, psychiatrie en psychopathologie	B1-K1: heeft ruime kennis van algemene begrippen en theorieën van gedragswetenschappen, (kinder- en jeugd)psychiatrie, psychopathologie, psychologie, orthopedagogiek en (toegepaste) sociologie	-

Heeft brede kennis van de beginselen van onderricht/onderwijs	B1-K1: heeft ruime kennis van de beginselen van onderricht/onderwijs	-
Heeft brede kennis van sociale integratie	-	Heeft brede kennis van sociale integratie
Heeft brede kennis van weerstandpatronen, risicotaxatie en crisisinterventie/separatietechnieken	B1-K1: kan ruime kennis van conflicthantering en crisisinterventie toepassen	Heeft brede kennis van weerstandpatronen en risicotaxatie worden niet expliciet genoemd
Heeft specialistische kennis van bij de doelgroepen voorkomende ziektebeelden, beperkingen, stoornissen, aandoeningen, comorbiditeit, functioneringsproblemen, behandelingen en bijbehorende gezondheidsrisico's	B1-K1: heeft gespecialiseerde kennis van bij de doelgroepen voorkomende ziektebeelden, beperkingen, stoornissen, aandoeningen, comorbiditeit, functioneringsproblemen, behandelingen en bijbehorende gezondheidsrisico's	-
Heeft specialistische kennis van interprofessioneel en interdisciplinair samenwerken	B1-K1: heeft gespecialiseerde kennis van interprofessioneel en interdisciplinair samenwerken	-
Heeft specialistische kennis van methoden van gegevensverzameling	B1-K1-W1: Neemt een anamnese af en stelt een verpleegkundige diagnose	-
Kan brede kennis van (beroeps)ethiek en ethische vraagstukken toepassen	B1-K1: kan ruime kennis van (beroeps)ethiek en ethische vraagstukken toepassen	-
Kan brede kennis van financiën en administratie toepassen	B1-K1: kan ruime kennis van de beginselen van financiën en administratie toepassen	-
Kan brede kennis van lichamelijke en psychosociale beperkingen en ontwikkelingsachterstanden toepassen	-	Kan brede kennis van lichamelijke en psychosociale beperkingen en ontwikkelingsachterstanden toepassen
Kan coachingstechnieken toepassen	B1-K2-W4: Begeleidt nieuwe collega's, stagiaires en/of vrijwilligers B1-K1: kan gesprekstechnieken en begeleidingsmethodieken toepassen bij verschillende doelgroepen	Coachen van zorgvragers wordt niet expliciet genoemd.
Kan specialistische kennis van vigerende wet- en regelgeving toepassen	B1-K1: kan kennis van vigerende wet- en regelgeving toepassen	-
Basisdeel kerntaak B1-K1: Werkprocessen	Kwalificatie VP	Ontbreekt in VP

B1-K1-W1 Inventariseert ondersteuningsvragen van de cliënt	B1-K1-W1: Neemt een anamnese af en stelt een verpleegkundige diagnose	-
B1-K1-W2 Ondersteunt de cliënt bij de persoonlijke verzorging	B1-K1-W4: Biedt persoonlijke verzorging en monitort welbevinden	-
B1-K1-W3 Ondersteunt de cliënt bij wonen en huishouden	-	B1-K1-W3 Ondersteunt de cliënt bij wonen en huishouden
B1-K1-W4 Ondersteunt de cliënt bij dagbesteding	-	B1-K1-W4 Ondersteunt de cliënt bij dagbesteding
B1-K1-W5 Reageert op onvoorziene en crisissituaties	B1-K1-W8: Reageert op onvoorziene en crisissituaties	-
B1-K1-W6 Stemt de werkzaamheden af	B1-K1-W9: Coördineert de zorgverlening van individuele zorgvragers B1-K2-W2: Werkt samen met andere beroepsgroepen in de zorg	-
B1-K1-W7 Evalueert de geboden ondersteuning	B1-K1-W10: Evalueert en legt de verpleegkundige zorg vast	-
Basisdeel kerntaak B1-K2: Vakkennis en vaardigheden	Kwalificatie VP	Ontbreekt in VP
Heeft brede kennis van kwaliteitssystemen	B1-K2: heeft ruime kennis van kwaliteitssystemen	-
Heeft kennis van protocollen m.b.t. gezondheid, hygiëne, veiligheid, incidentmeldingen, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken	B1-K1/B1-K2: heeft gespecialiseerde kennis van protocollen m.b.t. gezondheid, hygiëne, veiligheid, incidentmeldingen, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken	-
Heeft kennis van werkvelden en doelgroepen in relatie tot de beroepsuitoefening	B1-K1: heeft gespecialiseerde kennis van werkvelden en doelgroepen in relatie tot de beroepsuitoefening	-
Kan feedbackvaardigheden toepassen	B1-K2: kan feedbackvaardigheden toepassen	-
Kan reflectievaardigheden toepassen	B1-K2: kan reflectievaardigheden toepassen	-
Kan signaleren en actie ondernemen	B1-K2-W3: Werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg	-
Basisdeel kerntaak B1-K2: Werkprocessen	Kwalificatie VP	Ontbreekt in VP
B1-K2-W1 Werkt aan de eigen deskundigheid	B1-K2-W1: Werkt aan de eigen deskundigheid	-

B1-K2-W2 Werkt aan bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg	B1-K2-W3: Werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg	-
Profiel Agogisch medewerker GGZ, kerntaak P4-K1: Vakkennis en vaardigheden	Kwalificatie VP	Ontbreekt in VP
Heeft brede kennis van de factoren die van invloed zijn op de geestelijke gezondheid	-	Heeft brede kennis van de factoren die van invloed zijn op de geestelijke gezondheid
Heeft brede kennis van de uitgangspunten van Herstel Ondersteunende Zorg (HOZ) in de GGZ	P3-K1-W1 (GGZ): Biedt een zorgvrager herstelondersteunende zorg	-
Heeft brede kennis van psychische en psychiatrische ziektes en stoornissen in relatie tot de sociale context	P3-K1 (GGZ): heeft gespecialiseerde kennis van relevante ziektebeelden in de GGZ gericht op de zorgvrager met psychosociale, psychiatrische of verslavingsproblematiek	-
Heeft brede kennis van systeemgerichte methodieken in de GGZ	P3-K1 (GGZ): heeft gespecialiseerde kennis van branchespecifieke methodieken	-
Heeft brede kennis van verslavingszorg en forensische zorg	P3-K1 (GGZ): heeft ruime kennis van verslavingszorg en forensische zorg	-
Heeft kennis van de belangrijkste paradigma's in de (geschiedenis van de) GGZ en de betekenis daarvan voor de beroepsuitoefening	B1-K1: heeft ruime kennis van de belangrijkste paradigma's in de (geschiedenis van de) gezondheidszorg en de betekenis daarvan voor de beroepsuitoefening	-
Heeft specialistische kennis van het begeleiden van cliënten bij veranderingsprocessen	B1-K1: kan gesprekstechnieken en begeleidingsmethodieken toepassen bij verschillende doelgroepen	Begeleiden bij veranderingsprocessen wordt niet expliciet genoemd.
Heeft specialistische kennis van het opbouwen, onderhouden en herstellen van een sociaal netwerk	P2-K1 (VVT): heeft ruime kennis van het opbouwen, onderhouden en herstellen van een sociaal netwerk P3-K1 (GGZ): heeft ruime kennis van het opbouwen, onderhouden en herstellen van een sociaal netwerk P4-K1 (GHZ): heeft ruime kennis van het opbouwen, onderhouden en herstellen van een sociaal netwerk	-
Heeft specialistische kennis van ketenzorg	P1-K1 (ZH): heeft ruime kennis van ketenzorg P2-K1 (VVT): heeft ruime kennis van ketenzorg	-

	P3-K1 (GGZ): heeft ruime kennis van ketenzorg P4-K1 (GHZ): heeft ruime kennis van ketenzorg	
Heeft specialistische kennis van motivatietechnieken	B1-K1: kan gesprekstechnieken en begeleidingsmethodieken toepassen bij verschillende doelgroepen o.a. B1-K1-W6: Begeleidt een zorgvrager - biedt doelgericht sturende, motiverende of activerende begeleiding gericht op het handhaven of vergroten van de zelfredzaamheid van de zorgvrager.	-
Kan branchespecifieke voorlichting, advies en instructie geven	P1-K1 (ZH): kan branchespecifieke voorlichting, advies en instructie geven P2-K1 (VVT): kan branchespecifieke voorlichting, advies en instructie geven P3-K1 (GGZ): kan branchespecifieke voorlichting, advies en instructie geven P4-K1 (GHZ): kan branchespecifieke voorlichting, advies en instructie geven	-
Kan handelen volgens het branchespecifieke kwaliteitskader	P1-K1 (ZH): heeft gespecialiseerde kennis van het branchespecifieke kwaliteitskader P2-K1 (VVT): heeft gespecialiseerde kennis van het branchespecifieke kwaliteitskader P3-K1 (GGZ): heeft gespecialiseerde kennis van het branchespecifieke kwaliteitskader P4-K1 (GHZ): heeft gespecialiseerde kennis van het branchespecifieke kwaliteitskader	-
Kan handelen volgens patiëntveiligheidswetten, -regels, -richtlijnen en -protocollen	P1-K1 (ZH): kan handelen volgens patiëntveiligheidswetten, -regels, -richtlijnen en – protocollen P2-K1 (VVT): kan handelen volgens patiëntveiligheidswetten, -regels, -richtlijnen en – protocollen P3-K1 (GGZ): kan handelen volgens patiëntveiligheidswetten, -regels, -richtlijnen en –	-

	<p>protocollen</p> <p>P4-K1 (GHZ): kan handelen volgens patiëntveiligheidswetten, -regels, -richtlijnen en – protocollen</p>	
<p>Kan omgaan met protocollen m.b.t. gezondheid, hygiëne, veiligheid, incidentmeldingen, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken</p>	<p>P1-K1 (ZH): kan handelen volgens protocollen m.b.t. gezondheid, hygiëne, veiligheid, incidentmeldingen, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken</p> <p>P2-K1 (VVT): kan handelen volgens protocollen m.b.t. gezondheid, hygiëne, veiligheid, incidentmeldingen, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken</p> <p>P3-K1 (GGZ): kan handelen volgens protocollen m.b.t. gezondheid, hygiëne, veiligheid, incidentmeldingen, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken</p> <p>P4-K1 (GHZ): kan handelen volgens protocollen m.b.t. gezondheid, hygiëne, veiligheid, incidentmeldingen, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken</p>	-
<p>Kan specialistische kennis van branchespecifieke methodieken toepassen</p>	<p>P1-K1 (ZH): heeft gespecialiseerde kennis van branchespecifieke methodieken</p> <p>P2-K1 (VVT): heeft gespecialiseerde kennis van branchespecifieke methodieken</p> <p>P3-K1 (GGZ): heeft gespecialiseerde kennis van branchespecifieke methodieken</p> <p>P4-K1 (GHZ): heeft gespecialiseerde kennis van branchespecifieke methodieken</p>	-
<p>Kan specialistische kennis van groepsdynamica toepassen</p>	<p>P2-K1 (VVT): kan gespecialiseerde kennis van groepsdynamica toepassen</p> <p>P3-K1 (GGZ): kan gespecialiseerde kennis van groepsdynamica toepassen</p>	-

	P4-K1 (GHZ): kan gespecialiseerde kennis van groepsdynamica toepassen	
Profiel Agogisch medewerker GGZ, kerntaak P4-K1: Werkprocessen	Kwalificatie VP	Ontbreekt in VP
P4-K1-W1 Levert een bijdrage aan het ondersteuningsplan	B1-K1-W3 Stelt een verpleegplan op	-
P4-K1-W2 Ondersteunt en stimuleert eigen herstel van de cliënt	o.a. P3-K1-W1 (GGZ): Biedt een zorgvrager herstelondersteunende zorg	P4-K1-W2 Ondersteunt en stimuleert eigen herstel van de cliënt (deels) Ontbreekt bij VP: - bemiddelt tussen cliënt en potentiële werkplek, onderwijs of vereniging - begeleidt de cliënt in het omgaan met organisaties die actief zijn in de hulp- en dienstverlening
P4-K1-W3 Begeleidt cliënten bij groepsgerichte activiteiten	P3-K1-W3 (GGZ): Begeleidt een groep zorgvragers en naastbetrokkenen	Van 'P4-K1-W3 Begeleidt cliënten bij groepsgerichte activiteiten' ontbreekt: -Initieert zowel creatieve als psycho-educatieve groepsactiviteiten -Zorgt ervoor dat gereedschappen, materialen en apparatuur aanwezig Geeft ze uitleg of instructie over de activiteit -Bij creatieve activiteiten demonstreert ze zo nodig het gebruik van gereedschappen, apparatuur en materialen.

		-Bij psycho-educatieve activiteiten leert ze de cliënten om te gaan met hun beperkingen - Tijdens de activiteit speelt zij in op de mogelijkheden, wensen en kracht van de cliënt en groep en zo nodig stelt zij de activiteit bij.
P4-K1-W4 Ondersteunt, informeert en stimuleert naastbetrokkenen	B1-K1-W7 Geeft voorlichting, advies en instructie P3-K1-W1 (GGZ) Biedt een zorgvrager herstelondersteunende zorg P3-K1-W3 (GGZ) Begeleidt een groep zorgvragers en naastbetrokkenen	-
P4-K1-W5 Voert coördinerende taken uit	B1-K1-W9: Coördineert de zorgverlening van individuele zorgvragers B1-K2-W2: Werkt samen met andere beroepsgroepen in de zorg	-
P4-K1-W6 Begeleidt nieuwe collega's, stagiaires en/of vrijwilligers	B1-K2-W4: Begeleidt nieuwe collega's, stagiaires en/of vrijwilligers	-

Bijlage 3 Vergelijking Thuisbegeleider met Mbo-Verpleegkundige

Bij de vergelijking die staat in tabel 3 is de kwalificatie Thuisbegeleider, geldig vanaf 2016, als uitgangspunt genomen. In de eerste kolom staan de kwalificatie-eisen van Thuisbegeleider. In de tweede kolom staan de kwalificatie-eisen van de Mbo-Verpleegkundige (VP), geldig vanaf 2016, die hier deels of helemaal mee overeenkomen. In de derde kolom staat aangegeven wat ontbreekt in de kwalificatie VP.

Conclusie n.a.v. vergelijking:

Context: MZ4 is ook werkzaam in contexten die buiten het werkgebied van de VP vallen. Echter, de thuisbegeleider is werkzaam in de thuissituatie. Deze context is ook van toepassing voor VP.

In VP ontbreken de volgende kwalificatie-eisen van Thuisbegeleider:

Basisdeel:

- B1-K1-W3 Ondersteunt de cliënt bij wonen en huishouden
- B1-K1-W4 Ondersteunt de cliënt bij dagbesteding
- Heeft kennis van meer financieringsvormen (VP alleen kennis van zorgzwaartepakketten) en kennis van voorzieningen voor de doelgroep
- Kan begrotingen opstellen
- Kan kennis van muziek, tekenen, handvaardigheid, textiele werkvormen, audiovisuele vorming, belevingsgerichte, ontwikkelingsgerichte en arbeidsmatige activiteiten toepassen
- Kan werkzaamheden uitvoeren binnen budget
- Heeft brede kennis van sociale integratie
- Kan brede kennis van lichamelijke en psychosociale beperkingen en ontwikkelingsachterstanden toepassen
- Heeft brede kennis van weerstandpatronen en risicotaxatie wordt niet expliciet genoemd in VP
- Coachen van zorgvragers wordt niet expliciet genoemd in VP

Profieldeel:

- P5-K1-W5 Ondersteunt en begeleidt de cliënt bij opvoeding.
- Heeft specialistische kennis van gedwongen hulpverlening bij opvoedingsproblemen.
- Begeleiden bij veranderingsprocessen wordt niet expliciet genoemd.

Belangrijke verschillen die niet uit de tabel naar voor komen:

- VP is vooral gericht op verpleegkundige zorg, terwijl bij Thuisbegeleider de nadruk ligt op de agogische vaardigheden en het gedrag.

- Thuisbegeleider gebruikt bij het geven van voorlichting vooral kennis van gedrag en begeleidingsmethodieken, terwijl VP hiervoor vooral de kennis van ziektebeelden, behandelingen enz. benut¹⁰.

Tabel 3 Vergelijking kwalificatie VP, geldig vanaf 2016 met kwalificatie MZ4 Thuisbegeleider, geldig vanaf 2016

Kwalificatie Thuisbegeleider	Kwalificatie VP	Ontbreekt in VP
Context van het beroep	Context van het beroep	Ontbreekt in VP
De context van het basisdeel is voor de vier MZ4 profielen gelijk, maar de profieldelen zijn gekoppeld aan één of meerdere branches. Context basisdeel: "Beroepskrachten maatschappelijke zorg zijn ambulante en/of intramuraal en/of semimuraal werkzaam in instellingen voor wonen, dagbesteding en vrije tijd in onder andere de gehandicaptenzorg, geestelijke gezondheidszorg, verzorgings- en verpleeghuizen, thuiszorg en maatschappelijke opvang. Daarnaast zijn zij werkzaam in welzijnsinstellingen, justitiële inrichtingen, asielzoekerscentra, en ziekenhuizen. Verder zijn zij onder andere ook inzetbaar in overige verzorgend-agogische functies binnen het sociaal agogisch werk of de verpleging en verzorging.	De mbo-verpleegkundige wordt opgeleid om in alle branches van de verpleging en verzorging te werken: ziekenhuis, verpleeg- en verzorgingshuizen en thuiszorg, de geestelijke gezondheidszorg en de gehandicaptenzorg. De breedte (vier contexten) dient gewaarborgd te zijn om te voldoen aan de Wet BIG.	MZ4 is ook werkzaam in contexten die buiten het werkgebied van de VP vallen. Echter, de thuisbegeleider is werkzaam in de thussituatie. Deze context is ook van toepassing voor VP.
Basisdeel kerntaak B1-K1: Vakkennis en vaardigheden	Kwalificatie VP	Ontbreekt in VP
Heeft brede kennis van medicatie, toedieningswijzen en effecten	B1-K1: heeft ruime kennis van farmacologie, multifarmacologie en psychofarmacologie	-
Heeft inzicht in gezondheidsrisico's behorend bij de doelgroep	B1-K1: heeft inzicht in gezondheidsrisico's behorend bij de doelgroep	-

¹⁰ Bron: Definitief Servicedocument Vrijstellingen Maatschappelijke Zorg niveau 4 bij doorstroom naar Mbo-Verpleegkundige. Opgesteld door de btg ZWS i.s.m. BDM Advies https://www.mboraad.nl/sites/default/files/documents/servicedocument_vrijstellingen_mz4_doorstroom_naar_mbo-vp_v1.1.pdf

Heeft kennis van anatomie, fysiologie en pathologie	B1-K1: heeft gespecialiseerde kennis van anatomie, fysiologie en pathologie m.b.t.: bewegingsapparaat, circulatiestelsel, longenstelsel, spijsverteringsstelsel, urogenitaalstelsel, hormoonstelsel, zenuwstelsel, huid, zintuigen, cellen en weefsels	-
Heeft kennis van de meest voorkomende leer-, opvoedings- en gedragsproblemen bij cliënten, waaronder hechtingsproblemen, automutilatie	B1-K1: kan gedragspatronen herkennen van de meest voorkomende ziektebeelden en beperkingen P4-K1 (GHZ): heeft gespecialiseerde kennis van de meest voorkomende leer-, opvoedings- en gedragsproblemen bij zorgvragers, waaronder hechtingsproblemen, automutilatie	-
Heeft kennis van de taken en rollen van andere disciplines in de branche en weet wanneer op wie een beroep gedaan kan worden	B1-K1: heeft ruime kennis van taken en rollen van andere disciplines in de branche en weet wanneer op wie een beroep gedaan kan worden	-
Heeft kennis van financieringsvormen (zoals zorgzwaartepakketten, Wet maatschappelijke ondersteuning) en voorzieningen voor de doelgroepen	B1-K1: heeft gespecialiseerde kennis van zorgzwaartepakketten	Heeft kennis van meer financieringsvormen (VP alleen zorgzwaartepakketten) en kennis van voorzieningen voor de doelgroep
Heeft kennis van geriatrie	B1-K1: kan alle onderdelen van de verpleegkunde toepassen m.b.t.: algemene geneeskunde en medische specialismen, algemene chirurgie en chirurgische specialismen, kinderverzorging en pediatrie, hygiëne en verzorging van moeder en pasgeboren kind, geestelijke gezondheid en psychiatrie, verzorging van ouderen en geriatrie, verzorging thuis	-
Heeft kennis van gezondheid, hygiëne en besmetting	B1-K1/B1-K2: heeft gespecialiseerde kennis van protocollen m.b.t. gezondheid, hygiëne, veiligheid, incidentmeldingen, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken	-

Heeft kennis van preventie seksueel misbruik en preventie grensoverschrijdend gedrag	B1-K1: heeft gespecialiseerde kennis van preventie seksueel misbruik en preventie grensoverschrijdend gedrag	-
Heeft kennis van protocollen m.b.t. gezondheid, hygiëne, veiligheid, incidentmeldingen, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken	B1-K1: heeft gespecialiseerde kennis van protocollen m.b.t. gezondheid, hygiëne, veiligheid, incidentmeldingen, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken	-
Heeft kennis van verslavingsproblemen in relatie tot de doelgroepen	P3-K1 (GGZ): heeft ruime kennis van verslavingszorg en forensische zorg	-
Heeft kennis van werkvelden en doelgroepen in relatie tot de beroepsuitoefening	B1-K1: heeft gespecialiseerde kennis van werkvelden en doelgroepen in relatie tot de beroepsuitoefening	-
Kan begrotingen opstellen	-	Kan begrotingen opstellen
Kan bijdragen aan patiëntveiligheidscultuur, handelt risicobewust, communiceert patiëntveilig en optimaliseert menselijke- en omgevingsfactoren	B1-K1: kan bijdragen aan patiëntveiligheidscultuur, handelt risicobewust, communiceert patiëntveilig en optimaliseert menselijke- en omgevingsfactoren	-
Kan brandveiligheid en -preventie toepassen	B1-K1: kan brandveiligheid en -preventie toepassen	-
Kan brede kennis van communicatiemogelijkheden en -methoden toepassen (verbaal, non-verbaal, pre-verbaal en schriftelijk), passend bij de wensen en mogelijkheden van de cliënt	B1-K1: kan gespecialiseerde kennis van communicatiemogelijkheden en -methoden toepassen (verbaal, non-verbaal, preverbaal en schriftelijk), passend bij de wensen en mogelijkheden van de cliënt	-
Kan brede kennis van diversiteit en interculturele communicatie toepassen	B1-K1: kan ruime kennis van diversiteit en interculturele communicatie toepassen	-
Kan brede kennis van verlies- en rouwverwerking toepassen en steun organiseren en bieden	B1-K1: kan ruime kennis van verlies- en rouwverwerking toepassen en steun organiseren en bieden	-
Kan de gezondheidstoestand en veranderingen daarin observeren, signaleren en rapporteren	B1-K1-W2: Onderkent dreigende of bestaande gezondheidsproblemen B1-K1: kan observatiemethoden en -technieken toepassen om informatie te achterhalen	-

Kan de visie op zorg toepassen in haar dagelijkse werkzaamheden	B1-K1: kan de visie op zorg toepassen in haar dagelijkse werkzaamheden	-
Kan emotionele problemen herkennen, zoals eenzaamheidsproblematiek en sociale uitsluiting	B1-K1: kan emotionele problemen herkennen, zoals eenzaamheidsproblematiek en sociale uitsluiting	-
Kan gebruik maken van de ervaringsdeskundigheid van cliënten en naastbetrokkenen	B1-K1: kan de ervaringsdeskundigheid van zorgvragers en naastbetrokkenen gebruiken	-
Kan gedragspatronen herkennen van de meest voorkomende ziektebeelden en beperkingen	B1-K1: kan gedragspatronen herkennen van de meest voorkomende ziektebeelden en beperkingen	-
Kan kennis van actuele classificatiesystemen toepassen	B1-K1: heeft ruime kennis van internationale diagnose en classificeringsmodellen, -systemen en concepten (o.a. DSM IV, NIC, NOC, Nanda)	-
Kan kennis van conflicthantering en crisisinterventie toepassen	B1-K1: kan ruime kennis van conflicthantering en crisisinterventie toepassen	-
Kan kennis van de sociale kaart en maatschappelijke steunsystemen toepassen	B1-K1: kan ruime kennis van de sociale kaart en maatschappelijke steunsystemen toepassen	-
Kan kennis van EHBO of eerste hulp bij kleine ongevallen toepassen	B1-K1: kan gespecialiseerde kennis van EHBO toepassen	-
Kan kennis van gesprekstechnieken en begeleidingsmethodieken toepassen bij verschillende doelgroepen	B1-K1: kan gesprekstechnieken en begeleidingsmethodieken toepassen bij verschillende doelgroepen	-
Kan kennis van muziek, tekenen, handvaardigheid, textiele werkvormen, audiovisuele vorming, belevingsgerichte, ontwikkelingsgerichte en arbeidsmatige activiteiten toepassen	-	Kan kennis van muziek, tekenen, handvaardigheid, textiele werkvormen, audiovisuele vorming, belevingsgerichte, ontwikkelingsgerichte en arbeidsmatige activiteiten toepassen
Kan kennis van voedings- en dieetleer en voedingsproblematiek toepassen	B1-K1: kan ruime kennis van voedings- en dieetleer en voedingsproblematiek toepassen	-
Kan klinisch redeneren toepassen	B1-K1: kan diagnostisch/klinisch redeneren toepassen	-
Kan methodisch en systematisch handelen toepassen tijdens de beroepsuitoefening	B1-K1: kan methodisch en systematisch handelen toepassen tijdens de beroepsuitoefening	-

Kan observatiemethoden en -technieken toepassen om informatie te achterhalen	B1-K1: kan observatiemethoden en -technieken toepassen om informatie te achterhalen	-
Kan ondersteuning bieden bij de omgang met sociale media en internet	B1-K1: kan ondersteuning bieden bij de omgang met sociale media en internet	-
Kan op de computer werken met zorginformatiesystemen	B1-K1: kan op de computer werken met zorginformatiesystemen	-
Kan regulerende methodieken toepassen ten aanzien van seksualiteit en intimiteit	B1-K1: kan regulerende methodieken toepassen ten aanzien van seksualiteit en intimiteit	-
Kan signalen herkennen van sociale problematiek waaronder huiselijk geweld, seksueel misbruik en kindermishandeling en onderneemt actie volgens wet- en regelgeving en het beleid/protocol van de organisatie	B1-K1: kan signalen herkennen van sociale problematiek waaronder huiselijk geweld, seksueel misbruik en kindermishandeling en onderneemt actie volgens wet- en regelgeving en het beleid/protocol van de organisatie	-
Kan sociaal vaardig optreden in functionele contacten	B1-K1: kan sociaal vaardig optreden in functionele contacten	-
Kan technologische hulpmiddelen en instrumenten inzetten en gebruiken: eHealth en domotica	B1-K1: kan technologische hulpmiddelen en instrumenten inzetten en gebruiken: eHealth en domotica	-
Kan theorieën over ergonomie en tiltechnieken effectief toepassen	B1-K1/B1-K2: heeft gespecialiseerde kennis van protocollen m.b.t. gezondheid, hygiëne, veiligheid, incidentmeldingen, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken	-
Kan werkzaamheden uitvoeren binnen het budget	-	Kan werkzaamheden uitvoeren binnen het budget
Heeft brede kennis van algemene begrippen en theorieën van orthopedagogiek, psychologie, toegepaste sociologie, psychiatrie en psychopathologie	B1-K1: heeft ruime kennis van algemene begrippen en theorieën van gedragswetenschappen, (kinder- en jeugd)psychiatrie, psychopathologie, psychologie, orthopedagogiek en (toegepaste) sociologie	-
Heeft brede kennis van de beginselen van onderricht/onderwijs	B1-K1: heeft ruime kennis van de beginselen van onderricht/onderwijs	-
Heeft brede kennis van sociale integratie	-	Heeft brede kennis van sociale integratie

Heeft brede kennis van weerstandpatronen, risicotaxatie en crisisinterventie/separatietechnieken	B1-K1: kan ruime kennis van conflicthantering en crisisinterventie toepassen	Heeft brede kennis van weerstandpatronen en risicotaxatie worden niet expliciet genoemd
Heeft specialistische kennis van bij de doelgroepen voorkomende ziektebeelden, beperkingen, stoornissen, aandoeningen, comorbiditeit, functioneringsproblemen, behandelingen en bijbehorende gezondheidsrisico's	B1-K1: heeft gespecialiseerde kennis van bij de doelgroepen voorkomende ziektebeelden, beperkingen, stoornissen, aandoeningen, comorbiditeit, functioneringsproblemen, behandelingen en bijbehorende gezondheidsrisico's	-
Heeft specialistische kennis van interprofessioneel en interdisciplinair samenwerken	B1-K1: heeft gespecialiseerde kennis van interprofessioneel en interdisciplinair samenwerken	-
Heeft specialistische kennis van methoden van gegevensverzameling	B1-K1-W1: Neemt een anamnese af en stelt een verpleegkundige diagnose	-
Kan brede kennis van (beroeps)ethiek en ethische vraagstukken toepassen	B1-K1: kan ruime kennis van (beroeps)ethiek en ethische vraagstukken toepassen	-
Kan brede kennis van financiën en administratie toepassen	B1-K1: kan ruime kennis van de beginselen van financiën en administratie toepassen	-
Kan brede kennis van lichamelijke en psychosociale beperkingen en ontwikkelingsachterstanden toepassen	-	Kan brede kennis van lichamelijke en psychosociale beperkingen en ontwikkelingsachterstanden toepassen
Kan coachingstechnieken toepassen	B1-K2-W4: Begeleidt nieuwe collega's, stagiaires en/of vrijwilligers B1-K1: kan gesprekstechnieken en begeleidingsmethodieken toepassen bij verschillende doelgroepen	Coachen van zorgvragers wordt niet expliciet genoemd.
Kan specialistische kennis van vigerende wet- en regelgeving toepassen	B1-K1: kan kennis van vigerende wet- en regelgeving toepassen	-
Basisdeel kerntaak 1 (B1-K1): Bieden van ondersteunende, activerende begeleiding en zorg Werkprocessen		
B1-K1-W1 Inventariseert ondersteuningsvragen van de cliënt	B1-K1-W1: Neemt een anamnese af en stelt een verpleegkundige diagnose	-

B1-K1-W2 Ondersteunt de cliënt bij de persoonlijke verzorging	B1-K1-W4: Biedt persoonlijke verzorging en monitort welbevinden	-
B1-K1-W3 Ondersteunt de cliënt bij wonen en huishouden	-	B1-K1-W3 Ondersteunt de cliënt bij wonen en huishouden
B1-K1-W4 Ondersteunt de cliënt bij dagbesteding	-	B1-K1-W4 Ondersteunt de cliënt bij dagbesteding
B1-K1-W5 Reageert op onvoorziene en crisissituaties	B1-K1-W8: Reageert op onvoorziene en crisissituaties	-
B1-K1-W6 Stemt de werkzaamheden af	B1-K1-W9: Coördineert de zorgverlening van individuele zorgvragers B1-K2-W2: Werkt samen met andere beroepsgroepen in de zorg	-
B1-K1-W7 Evalueert de geboden ondersteuning	B1-K1-W10: Evalueert en legt de verpleegkundige zorg vast	-
Basisdeel kerntaak B1-K2: Vakkennis en vaardigheden	Kwalificatie VP	Ontbreekt in VP
Heeft brede kennis van kwaliteitssystemen	B1-K2: heeft ruime kennis van kwaliteitssystemen	-
Heeft kennis van protocollen m.b.t. gezondheid, hygiëne, veiligheid, incidentmeldingen, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken	B1-K1/B1-K2: heeft gespecialiseerde kennis van protocollen m.b.t. gezondheid, hygiëne, veiligheid, incidentmeldingen, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken	-
Heeft kennis van werkvelden en doelgroepen in relatie tot de beroepsuitoefening	B1-K1: heeft gespecialiseerde kennis van werkvelden en doelgroepen in relatie tot de beroepsuitoefening	-
Kan feedbackvaardigheden toepassen	B1-K2: kan feedbackvaardigheden toepassen	-
Kan reflectievaardigheden toepassen	B1-K2: kan reflectievaardigheden toepassen	-
Kan signaleren en actie ondernemen	B1-K2-W3: Werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg	-
Basisdeel kerntaak B1-K2: Werkprocessen	Kwalificatie VP	Ontbreekt in VP
B1-K2-W1 Werkt aan de eigen deskundigheid	B1-K2-W1: Werkt aan de eigen deskundigheid	-

B1-K2-W2 Werkt aan bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg	B1-K2-W3: Werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg	-
Profiel Thuisbegeleider, kerntaak P5-K1: Vakkennis en vaardigheden	Kwalificatie VP	Ontbreekt in VP
Heeft brede kennis van psychische aandoeningen in relatie tot de sociale context	B1-K1: heeft ruime kennis van algemene begrippen en theorieën van gedragswetenschappen, (kinder- en jeugd)psychiatrie, psychopathologie, psychologie, orthopedagogiek en (toegepaste) sociologie	-
Heeft kennis van de belangrijkste paradigma's in de (geschiedenis van de) gezondheidszorg en de betekenis daarvan voor de beroepsuitoefening	B1-K1: heeft ruime kennis van de belangrijkste paradigma's in de (geschiedenis van de) gezondheidszorg en de betekenis daarvan voor de beroepsuitoefening	-
Heeft specialistische kennis van gedwongen hulpverlening bij opvoedingsproblemen	-	Heeft specialistische kennis van gedwongen hulpverlening bij opvoedingsproblemen
Heeft specialistische kennis van het begeleiden van cliënten bij veranderingsprocessen	B1-K1: kan gesprekstechnieken en begeleidingsmethodieken toepassen bij verschillende doelgroepen	Begeleiden bij veranderingsprocessen wordt niet expliciet genoemd.
Heeft specialistische kennis van het opbouwen, onderhouden en herstellen van een sociaal netwerk	P2-K1 (VVT): heeft ruime kennis van het opbouwen, onderhouden en herstellen van een sociaal netwerk P3-K1 (GGZ): heeft ruime kennis van het opbouwen, onderhouden en herstellen van een sociaal netwerk P4-K1 (GHZ): heeft ruime kennis van het opbouwen, onderhouden en herstellen van een sociaal netwerk	-
Heeft specialistische kennis van ketenzorg	P1-K1 (ZH): heeft ruime kennis van ketenzorg P2-K1 (VVT): heeft ruime kennis van ketenzorg P3-K1 (GGZ): heeft ruime kennis van ketenzorg P4-K1 (GHZ): heeft ruime kennis van ketenzorg	-
Heeft specialistische kennis van motivatietechnieken	B1-K1: kan gesprekstechnieken en begeleidingsmethodieken toepassen bij verschillende doelgroepen o.a. B1-K1-W6: Begeleidt een zorgvrager - biedt doelgericht sturende, motiverende of	-

	activerende begeleiding gericht op het handhaven of vergroten van de zelfredzaamheid van de zorgvrager.	
Kan branchespecifieke voorlichting, advies en instructie geven	P1-K1 (ZH): kan branchespecifieke voorlichting, advies en instructie geven P2-K1 (VVT): kan branchespecifieke voorlichting, advies en instructie geven P3-K1 (GGZ): kan branchespecifieke voorlichting, advies en instructie geven P4-K1 (GHZ): kan branchespecifieke voorlichting, advies en instructie geven	-
Kan handelen volgens het branchespecifieke kwaliteitskader	P1-K1 (ZH): heeft gespecialiseerde kennis van het branchespecifieke kwaliteitskader P2-K1 (VVT): heeft gespecialiseerde kennis van het branchespecifieke kwaliteitskader P3-K1 (GGZ): heeft gespecialiseerde kennis van het branchespecifieke kwaliteitskader P4-K1 (GHZ): heeft gespecialiseerde kennis van het branchespecifieke kwaliteitskader	-
Kan handelen volgens patiëntveiligheidswetten, -regels, -richtlijnen en -protocollen	P1-K1 (ZH): kan handelen volgens patiëntveiligheidswetten, -regels, -richtlijnen en – protocollen P2-K1 (VVT): kan handelen volgens patiëntveiligheidswetten, -regels, -richtlijnen en – protocollen P3-K1 (GGZ): kan handelen volgens patiëntveiligheidswetten, -regels, -richtlijnen en – protocollen P4-K1 (GHZ): kan handelen volgens patiëntveiligheidswetten, -regels, -richtlijnen en – protocollen	-
Kan kennis van groepsdynamica toepassen	P2-K1 (VVT): kan gespecialiseerde kennis van groepsdynamica toepassen P3-K1 (GGZ): kan gespecialiseerde kennis van	-

	<p>groepsdynamica toepassen</p> <p>P4-K1 (GHZ): kan gespecialiseerde kennis van groepsdynamica toepassen</p>	
<p>Kan omgaan met protocollen m.b.t. gezondheid, hygiëne, veiligheid, incidentmeldingen, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken</p>	<p>P1-K1 (ZH): kan handelen volgens protocollen m.b.t. gezondheid, hygiëne, veiligheid, incidentmeldingen, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken</p> <p>P2-K1 (VVT): kan handelen volgens protocollen m.b.t. gezondheid, hygiëne, veiligheid, incidentmeldingen, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken</p> <p>P3-K1 (GGZ): kan handelen volgens protocollen m.b.t. gezondheid, hygiëne, veiligheid, incidentmeldingen, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken</p> <p>P4-K1 (GHZ): kan handelen volgens protocollen m.b.t. gezondheid, hygiëne, veiligheid, incidentmeldingen, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken</p>	-
<p>Kan specialistische kennis van branchespecifieke methodieken toepassen</p>	<p>P1-K1 (ZH): heeft gespecialiseerde kennis van branchespecifieke methodieken</p> <p>P2-K1 (VVT): heeft gespecialiseerde kennis van branchespecifieke methodieken</p> <p>P3-K1 (GGZ): heeft gespecialiseerde kennis van branchespecifieke methodieken</p> <p>P4-K1 (GHZ): heeft gespecialiseerde kennis van branchespecifieke methodieken</p>	-
<p>Kan specialistische kennis van groepsdynamica toepassen</p>	<p>P2-K1 (VVT): kan gespecialiseerde kennis van groepsdynamica toepassen</p> <p>P3-K1 (GGZ): kan gespecialiseerde kennis van groepsdynamica toepassen</p> <p>P4-K1 (GHZ): kan gespecialiseerde kennis van groepsdynamica toepassen</p>	-

Profiel Thuisbegeleider, kerntaak P5-K1: Werkprocessen	Kwalificatie VP	Ontbreekt in VP
P5-K1-W1 Maakt samen met de cliënt het ondersteuningsplan	B1-K1-W3: Stelt een verpleegplan op	-
P5-K1-W2 Biedt psychosociale ondersteuning	B1-K1-W6: Begeleidt een zorgvrager B1-K1: kan gesprekstechnieken en begeleidingsmethodieken toepassen bij verschillende doelgroepen	-
P5-K1-W3 Ondersteunt de cliënt bij het voeren van de regie over zijn leven	P2-K1-W1 (VVT): Biedt ondersteuning gericht op zelf- en samenredzaamheid	-
P5-K1-W4 Stimuleert de cliënt het sociale netwerk te versterken	P2-K1-W2 (VVT): Werkt verbindend samen met naastbetrokkenen en andere zorgverleners P3-K1-W1 (GGZ): Biedt een zorgvrager herstelondersteunende zorg P3-K1-W2 (GGZ): Communiceert met zorgvrager gericht op maatschappelijke participatie	-
P5-K1-W5 Ondersteunt en begeleidt de cliënt bij opvoeding	-	P5-K1-W5 Ondersteunt en begeleidt de cliënt bij opvoeding
P5-K1-W6 Voert coördinerende taken uit	B1-K1-W9: Coördineert de zorgverlening van individuele zorgvragers B1-K2-W2: Werkt samen met andere beroepsgroepen in de zorg	-
P5-K1-W7 Begeleidt nieuwe collega's, stagiaires en/of vrijwilligers	B1-K2-W4: Begeleidt nieuwe collega's, stagiaires en/of vrijwilligers	-

Bijlage 4 Vergelijking MZ4 SD met Mbo-Verpleegkundige

Bij de vergelijking die staat in tabel 4 is de kwalificatie Persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen (MZ4 SD), geldig vanaf 2016, als uitgangspunt genomen. In de eerste kolom staan de kwalificatie-eisen van MZ4 SD. In de tweede kolom staan de kwalificatie-eisen van de Mbo-Verpleegkundige (VP), geldig vanaf 2016, die hier deels of helemaal mee overeenkomen. In de derde kolom staat aangegeven wat ontbreekt in de kwalificatie VP.

Conclusie n.a.v. vergelijking:

Context: MZ4 SD is ook werkzaam in contexten die buiten het werkgebied van de VP vallen, zoals maatschappelijke opvang, welzijnsinstellingen, justitiële inrichtingen, asielzoekerscentra, centra voor dagbesteding.

In VP ontbreken de volgende kwalificatie-eisen van MZ4 SD:

Basisdeel:

- B1-K1-W3 Ondersteunt de cliënt bij wonen en huishouden
- B1-K1-W4 Ondersteunt de cliënt bij dagbesteding
- Heeft kennis van meer financieringsvormen (VP alleen kennis van zorgzwaartepakketten) en kennis van voorzieningen voor de doelgroep
- Kan begrotingen opstellen
- Kan kennis van muziek, tekenen, handvaardigheid, textiele werkvormen, audiovisuele vorming, belevingsgerichte, ontwikkelingsgerichte en arbeidsmatige activiteiten toepassen
- Kan werkzaamheden uitvoeren binnen budget
- Heeft brede kennis van sociale integratie
- Kan brede kennis van lichamelijke en psychosociale beperkingen en ontwikkelingsachterstanden toepassen
- Heeft brede kennis van weerstandpatronen en risicotaxatie wordt niet expliciet genoemd in VP
- Coachen van zorgvragers wordt niet expliciet genoemd in VP

Profiel:

- Brede kennis van beleid wordt niet expliciet genoemd in VP.
- Heeft specialistische kennis van contextuele- en systeembenadering.
- Begeleiden bij veranderingsprocessen wordt niet expliciet genoemd.

Belangrijke verschillen die niet uit de tabel naar voor komen:

- VP is vooral gericht op verpleegkundige zorg, terwijl bij MZ4 SD de nadruk ligt op de agogische vaardigheden en het gedrag.

- MZ4 SD gebruikt bij het geven van voorlichting vooral kennis van gedrag en begeleidingsmethodieken, terwijl VP hiervoor vooral de kennis van ziektebeelden, behandelingen enz. benut¹¹.

Tabel 4 Vergelijking kwalificatie VP, geldig vanaf 2016 met kwalificatie MZ4 SD, geldig vanaf 2016

Kwalificatie MZ4 SD	Kwalificatie VP	Ontbreekt in VP
Context van het beroep MZ4	Context van het beroep	
De context van het basisdeel is voor de vier MZ4 profielen gelijk, maar de profieldelen zijn gekoppeld aan één of meerdere branches. Context basisdeel: “Beroepskrachten maatschappelijke zorg zijn ambulante en/of intramuraal en/of semimuraal werkzaam in instellingen voor wonen, dagbesteding en vrije tijd in onder andere de gehandicaptenzorg, geestelijke gezondheidszorg, verzorgings- en verpleeghuizen, thuiszorg en maatschappelijke opvang. Daarnaast zijn zij werkzaam in welzijnsinstellingen, justitiële inrichtingen, asielzoekerscentra, en ziekenhuizen. Verder zijn zij onder andere ook inzetbaar in overige verzorgend-agogische functies binnen het sociaal agogisch werk of de verpleging en verzorging.	De mbo-verpleegkundige wordt opgeleid om in alle branches van de verpleging en verzorging te werken: ziekenhuis, verpleeg- en verzorgingshuizen en thuiszorg, de geestelijke gezondheidszorg en de gehandicaptenzorg. De breedte (vier contexten) dient gewaarborgd te zijn om te voldoen aan de Wet BIG.	MZ4 SD is ook werkzaam in contexten die buiten het werkgebied van de VP vallen, zoals maatschappelijke opvang, welzijnsinstellingen, justitiële inrichtingen, asielzoekerscentra, centra voor dagbesteding.
Basisdeel kerntaak B1-K1: Vakkennis en vaardigheden	Kwalificatie VP	Ontbreekt in VP
Heeft brede kennis van medicatie, toedieningswijzen en effecten	B1-K1: heeft ruime kennis van farmacologie, multifarmacologie en psychofarmacologie	-
Heeft inzicht in gezondheidsrisico's behorend bij de doelgroep	B1-K1: heeft inzicht in gezondheidsrisico's behorend bij de doelgroep	-

¹¹ Bron: Definitief Servicedocument Vrijstellingen Maatschappelijke Zorg niveau 4 bij doorstroom naar Mbo-Verpleegkundige. Opgesteld door de btg ZWS i.s.m. BDM Advies https://www.mboraad.nl/sites/default/files/documents/servicedocument_vrijstellingen_mz4_doorstroom_naar_mbo-vp_v1.1.pdf

Heeft kennis van anatomie, fysiologie en pathologie	B1-K1: heeft gespecialiseerde kennis van anatomie, fysiologie en pathologie m.b.t.: bewegingsapparaat, circulatiestelsel, longenstelsel, spijsverteringsstelsel, urogenitaalstelsel, hormoonstelsel, zenuwstelsel, huid, zintuigen, cellen en weefsels	-
Heeft kennis van de meest voorkomende leer-, opvoedings- en gedragsproblemen bij cliënten, waaronder hechtingsproblemen, automutilatie	B1-K1: kan gedragspatronen herkennen van de meest voorkomende ziektebeelden en beperkingen P4-K1 (GHZ): heeft gespecialiseerde kennis van de meest voorkomende leer-, opvoedings- en gedragsproblemen bij zorgvragers, waaronder hechtingsproblemen, automutilatie	-
Heeft kennis van de taken en rollen van andere disciplines in de branche en weet wanneer op wie een beroep gedaan kan worden	B1-K1: heeft ruime kennis van taken en rollen van andere disciplines in de branche en weet wanneer op wie een beroep gedaan kan worden	-
Heeft kennis van financieringsvormen (zoals zorgzwaartepakketten, Wet maatschappelijke ondersteuning) en voorzieningen voor de doelgroepen	B1-K1: heeft gespecialiseerde kennis van zorgzwaartepakketten	Heeft kennis van meer financieringsvormen (VP alleen zorgzwaartepakketten) en kennis van voorzieningen voor de doelgroep
Heeft kennis van geriatrie	B1-K1: kan alle onderdelen van de verpleegkunde toepassen m.b.t.: algemene geneeskunde en medische specialismen, algemene chirurgie en chirurgische specialismen, kinderverzorging en pediatrie, hygiëne en verzorging van moeder en pasgeboren kind, geestelijke gezondheid en psychiatrie, verzorging van ouderen en geriatrie, verzorging thuis	-
Heeft kennis van gezondheid, hygiëne en besmetting	B1-K1/B1-K2: heeft gespecialiseerde kennis van protocollen m.b.t. gezondheid, hygiëne, veiligheid, incidentmeldingen, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken	-

Heeft kennis van preventie seksueel misbruik en preventie grensoverschrijdend gedrag	B1-K1: heeft gespecialiseerde kennis van preventie seksueel misbruik en preventie grensoverschrijdend gedrag	-
Heeft kennis van protocollen m.b.t. gezondheid, hygiëne, veiligheid, incidentmeldingen, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken	B1-K1: heeft gespecialiseerde kennis van protocollen m.b.t. gezondheid, hygiëne, veiligheid, incidentmeldingen, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken	-
Heeft kennis van verslavingsproblemen in relatie tot de doelgroepen	P3-K1 (GGZ): heeft ruime kennis van verslavingszorg en forensische zorg	-
Heeft kennis van werkvelden en doelgroepen in relatie tot de beroepsuitoefening	B1-K1: heeft gespecialiseerde kennis van werkvelden en doelgroepen in relatie tot de beroepsuitoefening	-
Kan begrotingen opstellen	-	Kan begrotingen opstellen
Kan bijdragen aan patiëntveiligheidscultuur, handelt risicobewust, communiceert patiëntveilig en optimaliseert menselijke- en omgevingsfactoren	B1-K1: kan bijdragen aan patiëntveiligheidscultuur, handelt risicobewust, communiceert patiëntveilig en optimaliseert menselijke- en omgevingsfactoren	-
Kan brandveiligheid en -preventie toepassen	B1-K1: kan brandveiligheid en -preventie toepassen	-
Kan brede kennis van communicatiemogelijkheden en -methoden toepassen (verbaal, non-verbaal, pre-verbaal en schriftelijk), passend bij de wensen en mogelijkheden van de cliënt	B1-K1: kan gespecialiseerde kennis van communicatiemogelijkheden en -methoden toepassen (verbaal, non-verbaal, preverbaal en schriftelijk), passend bij de wensen en mogelijkheden van de cliënt	-
Kan brede kennis van diversiteit en interculturele communicatie toepassen	B1-K1: kan ruime kennis van diversiteit en interculturele communicatie toepassen	-
Kan brede kennis van verlies- en rouwverwerking toepassen en steun organiseren en bieden	B1-K1: kan ruime kennis van verlies- en rouwverwerking toepassen en steun organiseren en bieden	-
Kan de gezondheidstoestand en veranderingen daarin observeren, signaleren en rapporteren	B1-K1-W2: Onderkent dreigende of bestaande gezondheidsproblemen B1-K1: kan observatiemethoden en -technieken toepassen om informatie te achterhalen	-

Kan de visie op zorg toepassen in haar dagelijkse werkzaamheden	B1-K1: kan de visie op zorg toepassen in haar dagelijkse werkzaamheden	-
Kan emotionele problemen herkennen, zoals eenzaamheidsproblematiek en sociale uitsluiting	B1-K1: kan emotionele problemen herkennen, zoals eenzaamheidsproblematiek en sociale uitsluiting	-
Kan gebruik maken van de ervaringsdeskundigheid van cliënten en naastbetrokkenen	B1-K1: kan de ervaringsdeskundigheid van zorgvragers en naastbetrokkenen gebruiken	-
Kan gedragspatronen herkennen van de meest voorkomende ziektebeelden en beperkingen	B1-K1: kan gedragspatronen herkennen van de meest voorkomende ziektebeelden en beperkingen	-
Kan kennis van actuele classificatiesystemen toepassen	B1-K1: heeft ruime kennis van internationale diagnose en classificeringsmodellen, -systemen en concepten (o.a. DSM IV, NIC, NOC, Nanda)	-
Kan kennis van conflicthantering en crisisinterventie toepassen	B1-K1: kan ruime kennis van conflicthantering en crisisinterventie toepassen	-
Kan kennis van de sociale kaart en maatschappelijke steunsystemen toepassen	B1-K1: kan ruime kennis van de sociale kaart en maatschappelijke steunsystemen toepassen	-
Kan kennis van EHBO of eerste hulp bij kleine ongevallen toepassen	B1-K1: kan gespecialiseerde kennis van EHBO toepassen	-
Kan kennis van gesprekstechnieken en begeleidingsmethodieken toepassen bij verschillende doelgroepen	B1-K1: kan gesprekstechnieken en begeleidingsmethodieken toepassen bij verschillende doelgroepen	-
Kan kennis van muziek, tekenen, handvaardigheid, textiele werkvormen, audiovisuele vorming, belevingsgerichte, ontwikkelingsgerichte en arbeidsmatige activiteiten toepassen	-	Kan kennis van muziek, tekenen, handvaardigheid, textiele werkvormen, audiovisuele vorming, belevingsgerichte, ontwikkelingsgerichte en arbeidsmatige activiteiten toepassen
Kan kennis van voedings- en dieetleer en voedingsproblematiek toepassen	B1-K1: kan ruime kennis van voedings- en dieetleer en voedingsproblematiek toepassen	-
Kan klinisch redeneren toepassen	B1-K1: kan diagnostisch/klinisch redeneren toepassen	-
Kan methodisch en systematisch handelen toepassen tijdens de beroepsuitoefening	B1-K1: kan methodisch en systematisch handelen toepassen tijdens de beroepsuitoefening	-

Kan observatiemethoden en -technieken toepassen om informatie te achterhalen	B1-K1: kan observatiemethoden en -technieken toepassen om informatie te achterhalen	-
Kan ondersteuning bieden bij de omgang met sociale media en internet	B1-K1: kan ondersteuning bieden bij de omgang met sociale media en internet	-
Kan op de computer werken met zorginformatiesystemen	B1-K1: kan op de computer werken met zorginformatiesystemen	-
Kan regulerende methodieken toepassen ten aanzien van seksualiteit en intimiteit	B1-K1: kan regulerende methodieken toepassen ten aanzien van seksualiteit en intimiteit	-
Kan signalen herkennen van sociale problematiek waaronder huiselijk geweld, seksueel misbruik en kindermishandeling en onderneemt actie volgens wet- en regelgeving en het beleid/protocol van de organisatie	B1-K1: kan signalen herkennen van sociale problematiek waaronder huiselijk geweld, seksueel misbruik en kindermishandeling en onderneemt actie volgens wet- en regelgeving en het beleid/protocol van de organisatie	-
Kan sociaal vaardig optreden in functionele contacten	B1-K1: kan sociaal vaardig optreden in functionele contacten	-
Kan technologische hulpmiddelen en instrumenten inzetten en gebruiken: eHealth en domotica	B1-K1: kan technologische hulpmiddelen en instrumenten inzetten en gebruiken: eHealth en domotica	-
Kan theorieën over ergonomie en tiltechnieken effectief toepassen	B1-K1/B1-K2: heeft gespecialiseerde kennis van protocollen m.b.t. gezondheid, hygiëne, veiligheid, incidentmeldingen, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken	-
Kan werkzaamheden uitvoeren binnen het budget	-	Kan werkzaamheden uitvoeren binnen het budget
Heeft brede kennis van algemene begrippen en theorieën van orthopedagogiek, psychologie, toegepaste sociologie, psychiatrie en psychopathologie	B1-K1: heeft ruime kennis van algemene begrippen en theorieën van gedragswetenschappen, (kinder- en jeugd)psychiatrie, psychopathologie, psychologie, orthopedagogiek en (toegepaste) sociologie	-
Heeft brede kennis van de beginselen van onderricht/onderwijs	B1-K1: heeft ruime kennis van de beginselen van onderricht/onderwijs	-
Heeft brede kennis van sociale integratie	-	Heeft brede kennis van sociale integratie

Heeft brede kennis van weerstandpatronen, risicotaxatie en crisisinterventie/separatietechnieken	B1-K1: kan ruime kennis van conflicthantering en crisisinterventie toepassen	Heeft brede kennis van weerstandpatronen en risicotaxatie worden niet expliciet genoemd
Heeft specialistische kennis van bij de doelgroepen voorkomende ziektebeelden, beperkingen, stoornissen, aandoeningen, comorbiditeit, functioneringsproblemen, behandelingen en bijbehorende gezondheidsrisico's	B1-K1: heeft gespecialiseerde kennis van bij de doelgroepen voorkomende ziektebeelden, beperkingen, stoornissen, aandoeningen, comorbiditeit, functioneringsproblemen, behandelingen en bijbehorende gezondheidsrisico's	-
Heeft specialistische kennis van interprofessioneel en interdisciplinair samenwerken	B1-K1: heeft gespecialiseerde kennis van interprofessioneel en interdisciplinair samenwerken	-
Heeft specialistische kennis van methoden van gegevensverzameling	B1-K1-W1: Neemt een anamnese af en stelt een verpleegkundige diagnose	-
Kan brede kennis van (beroeps)ethiek en ethische vraagstukken toepassen	B1-K1: kan ruime kennis van (beroeps)ethiek en ethische vraagstukken toepassen	-
Kan brede kennis van financiën en administratie toepassen	B1-K1: kan ruime kennis van de beginselen van financiën en administratie toepassen	-
Kan brede kennis van lichamelijke en psychosociale beperkingen en ontwikkelingsachterstanden toepassen	-	Kan brede kennis van lichamelijke en psychosociale beperkingen en ontwikkelingsachterstanden toepassen
Kan coachingstechnieken toepassen	B1-K2-W4: Begeleidt nieuwe collega's, stagiaires en/of vrijwilligers B1-K1: kan gesprekstechnieken en begeleidingsmethodieken toepassen bij verschillende doelgroepen	Coachen van zorgvragers wordt niet expliciet genoemd.
Kan specialistische kennis van vigerende wet- en regelgeving toepassen	B1-K1: kan kennis van vigerende wet- en regelgeving toepassen	-
Basisdeel kerntaak B1-K1: Werkprocessen	Kwalificatie VP	Ontbreekt in VP
B1-K1-W1 Inventariseert ondersteuningsvragen van de cliënt	B1-K1-W1: Neemt een anamnese af en stelt een verpleegkundige diagnose	-

B1-K1-W2 Ondersteunt de cliënt bij de persoonlijke verzorging	B1-K1-W4: Biedt persoonlijke verzorging en monitort welbevinden	-
B1-K1-W3 Ondersteunt de cliënt bij wonen en huishouden	-	B1-K1-W3 Ondersteunt de cliënt bij wonen en huishouden
B1-K1-W4 Ondersteunt de cliënt bij dagbesteding	-	B1-K1-W4 Ondersteunt de cliënt bij dagbesteding
B1-K1-W5 Reageert op onvoorziene en crisissituaties	B1-K1-W8: Reageert op onvoorziene en crisissituaties	-
B1-K1-W6 Stemt de werkzaamheden af	B1-K1-W9: Coördineert de zorgverlening van individuele zorgvragers B1-K2-W2: Werkt samen met andere beroepsgroepen in de zorg	-
B1-K1-W7 Evalueert de geboden ondersteuning	B1-K1-W10: Evalueert en legt de verpleegkundige zorg vast	-
Basisdeel kerntaak B1-K2: Vakkennis en vaardigheden	Kwalificatie VP	Ontbreekt in VP
Heeft brede kennis van kwaliteitssystemen	B1-K2: heeft ruime kennis van kwaliteitssystemen	-
Heeft kennis van protocollen m.b.t. gezondheid, hygiëne, veiligheid, incidentmeldingen, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken	B1-K1/B1-K2: heeft gespecialiseerde kennis van protocollen m.b.t. gezondheid, hygiëne, veiligheid, incidentmeldingen, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken	-
Heeft kennis van werkvelden en doelgroepen in relatie tot de beroepsuitoefening	B1-K1: heeft gespecialiseerde kennis van werkvelden en doelgroepen in relatie tot de beroepsuitoefening	-
Kan feedbackvaardigheden toepassen	B1-K2: kan feedbackvaardigheden toepassen	-
Kan reflectievaardigheden toepassen	B1-K2: kan reflectievaardigheden toepassen	-
Kan signaleren en actie ondernemen	B1-K2-W3: Werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg	-
Basisdeel kerntaak B1-K2: Werkprocessen	Kwalificatie VP	Ontbreekt in VP
B1-K2-W1 Werkt aan de eigen deskundigheid	B1-K2-W1: Werkt aan de eigen deskundigheid	-

B1-K2-W2 Werkt aan bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg	B1-K2-W3: Werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg	-
Profiel Persoonlijk begeleider SD, kerntaak P6-K1: Vakkennis en vaardigheden	Kwalificatie VP	Ontbreekt in VP
Heeft brede kennis van organisatie en beleid	P3-K1 (GGZ): heeft ruime kennis van de organisatie van de GGZ P4-K1 (GHZ): heeft ruime kennis van het beleid van zorginstellingen ten aanzien van seksualiteit, kinderwens en ouderschap van zorgvragers	Brede kennis van beleid wordt niet expliciet genoemd.
Heeft kennis van de belangrijkste paradigma's in de (geschiedenis van de) gezondheidszorg en de betekenis daarvan voor de beroepsuitoefening	B1-K1: heeft ruime kennis van de belangrijkste paradigma's in de (geschiedenis van de) gezondheidszorg en de betekenis daarvan voor de beroepsuitoefening	-
Heeft specialistische kennis van contextuele- en systeembenadering	-	Heeft specialistische kennis van contextuele- en systeembenadering
Heeft specialistische kennis van het begeleiden van cliënten bij veranderingsprocessen	B1-K1: kan gesprekstechnieken en begeleidingsmethodieken toepassen bij verschillende doelgroepen	Begeleiden bij veranderingsprocessen wordt niet expliciet genoemd.
Heeft specialistische kennis van het opbouwen, onderhouden en herstellen van een sociaal netwerk	P2-K1 (VVT): heeft ruime kennis van het opbouwen, onderhouden en herstellen van een sociaal netwerk P3-K1 (GGZ): heeft ruime kennis van het opbouwen, onderhouden en herstellen van een sociaal netwerk P4-K1 (GHZ): heeft ruime kennis van het opbouwen, onderhouden en herstellen van een sociaal netwerk	-
Heeft specialistische kennis van ketenzorg	P1-K1 (ZH): heeft ruime kennis van ketenzorg P2-K1 (VVT): heeft ruime kennis van ketenzorg P3-K1 (GGZ): heeft ruime kennis van ketenzorg P4-K1 (GHZ): heeft ruime kennis van ketenzorg	-
Heeft specialistische kennis van motivatietechnieken	B1-K1: kan gesprekstechnieken en begeleidingsmethodieken toepassen bij verschillende doelgroepen	-

	o.a. B1-K1-W6: Begeleidt een zorgvrager - biedt doelgericht sturende, motiverende of activerende begeleiding gericht op het handhaven of vergroten van de zelfredzaamheid van de zorgvrager.	
Kan branchespecifieke voorlichting, advies en instructie geven	P1-K1 (ZH): kan branchespecifieke voorlichting, advies en instructie geven P2-K1 (VVT): kan branchespecifieke voorlichting, advies en instructie geven P3-K1 (GGZ): kan branchespecifieke voorlichting, advies en instructie geven P4-K1 (GHZ): kan branchespecifieke voorlichting, advies en instructie geven	-
Kan handelen volgens het branchespecifieke kwaliteitskader	P1-K1 (ZH): heeft gespecialiseerde kennis van het branchespecifieke kwaliteitskader P2-K1 (VVT): heeft gespecialiseerde kennis van het branchespecifieke kwaliteitskader P3-K1 (GGZ): heeft gespecialiseerde kennis van het branchespecifieke kwaliteitskader P4-K1 (GHZ): heeft gespecialiseerde kennis van het branchespecifieke kwaliteitskader	-
Kan handelen volgens patiëntveiligheidswetten, -regels, -richtlijnen en -protocollen	P1-K1 (ZH): kan handelen volgens patiëntveiligheidswetten, -regels, -richtlijnen en – protocollen P2-K1 (VVT): kan handelen volgens patiëntveiligheidswetten, -regels, -richtlijnen en – protocollen P3-K1 (GGZ): kan handelen volgens patiëntveiligheidswetten, -regels, -richtlijnen en – protocollen P4-K1 (GHZ): kan handelen volgens patiëntveiligheidswetten, -regels, -richtlijnen en – protocollen	-

<p>Kan omgaan met protocollen m.b.t. gezondheid, hygiëne, veiligheid, incidentmeldingen, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken</p>	<p>P1-K1 (ZH): kan handelen volgens protocollen m.b.t. gezondheid, hygiëne, veiligheid, incidentmeldingen, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken P2-K1 (VVT): kan handelen volgens protocollen m.b.t. gezondheid, hygiëne, veiligheid, incidentmeldingen, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken P3-K1 (GGZ): kan handelen volgens protocollen m.b.t. gezondheid, hygiëne, veiligheid, incidentmeldingen, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken P4-K1 (GHZ): kan handelen volgens protocollen m.b.t. gezondheid, hygiëne, veiligheid, incidentmeldingen, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken</p>	<p>-</p>
<p>Kan specialistische kennis van branchespecifieke methodieken toepassen</p>	<p>P1-K1 (ZH): heeft gespecialiseerde kennis van branchespecifieke methodieken P2-K1 (VVT): heeft gespecialiseerde kennis van branchespecifieke methodieken P3-K1 (GGZ): heeft gespecialiseerde kennis van branchespecifieke methodieken P4-K1 (GHZ): heeft gespecialiseerde kennis van branchespecifieke methodieken</p>	<p>-</p>
<p>Kan specialistische kennis van groepsdynamica toepassen</p>	<p>P2-K1 (VVT): kan gespecialiseerde kennis van groepsdynamica toepassen P3-K1 (GGZ): kan gespecialiseerde kennis van groepsdynamica toepassen P4-K1 (GHZ): kan gespecialiseerde kennis van groepsdynamica toepassen</p>	<p>-</p>
<p>Kan specialistische kennis van interventietechnieken toepassen</p>	<p>B1-K1: kan ruime kennis van conflicthantering en crisisinterventie toepassen</p>	<p>-</p>

Kan zorgen voor een veilige omgeving	B1-K1: kan bijdragen aan patiëntveiligheidscultuur, handelt risicobewust, communiceert patiëntveilig en optimaliseert menselijke- en omgevingsfactoren B1-K1: kan brandveiligheid en -preventie toepassen	-
Profiel Persoonlijk begeleider SD, kerntaak P6-K1: Werkprocessen	Kwalificatie VP	Ontbreekt in VP
P6-K1-W1 Schrijft het ondersteuningsplan	B1-K1-W3: Stelt een verpleegplan op	-
P6-K1-W2 Begeleidt de cliënt bij het versterken van de eigen kracht	B1-K1-W6: Begeleidt een zorgvrager P2-K1-W1 (VVT) Biedt ondersteuning gericht op zelf- en samenredzaamheid P3-K1-W1 (GGZ): Biedt een zorgvrager herstelondersteunende zorg	-
P6-K1-W3 Ondersteunt de cliënt bij maatschappelijke participatie	B1-K1-W6: Begeleidt een zorgvrager B1-K1-W7: Geeft voorlichting, advies en instructie P2-K1-W1 (VVT) Biedt ondersteuning gericht op zelf- en samenredzaamheid P3-K1-W2 (GGZ): Communiceert met zorgvrager gericht op maatschappelijke participatie	-
P6-K1-W4 Betrekt en ondersteunt naastbetrokkenen	P2-K1-W2 (VVT): Werkt verbindend samen met naastbetrokkenen en andere zorgverleners P4-K1-W3 (GHZ): Begeleidt een groep zorgvragers en naastbetrokkenen	-
P6-K1-W5 Voert coördinerende taken uit	B1-K1-W9: Coördineert de zorgverlening van individuele zorgvragers B1-K2-W2: Werkt samen met andere beroepsgroepen in de zorg	-
P6-K1-W6 Begeleidt nieuwe collega's, stagiaires en/of vrijwilligers	B1-K2-W4: Begeleidt nieuwe collega's, stagiaires en/of vrijwilligers	-

Bijlage 5 Beroepsgerichte examinering VP-MZ 4

De overlap tussen werkprocessen van VP en MZ4 is weergegeven in bijlage 1 t/m 4. In deze bijlage wordt alleen aangegeven welke werkprocessen op basis van de overlap, die is aangegeven in bijlage 1 t/m 4, mogelijk gecombineerd kunnen worden om het aantal beroepsgerichte examens dat een student moet afleggen bij dubbelkwalificering te kunnen beperken. In dit hoofdstuk staan tabellen voor de combinatie van werkprocessen voor examinering van de volgende combinaties VP-MZ4:

- VP brancheverbijzondering ZH met Persoonlijk begeleider SD
- VP brancheverbijzondering VVT met Persoonlijk begeleider SD
- VP brancheverbijzondering VVT met Thuisbegeleider
- VP brancheverbijzondering GGZ met Agogisch medewerker GGZ
- VP brancheverbijzondering GHZ met Persoonlijk begeleider GHZ

Conclusie vergelijking werkprocessen voor examinering combi-opleiding VP-MZ4

In tabel 5 t/m 9 is aangegeven welke werkprocessen overlap vertonen en wellicht gecombineerd geëxamineerd kunnen worden. Hieruit blijkt dat meer dan de helft van de werkprocessen van MZ4 overlap vertoont en wellicht gecombineerd kan worden afgenomen. Alleen de werkprocessen 'B1-K1-W3: Ondersteunt de cliënt bij wonen en huishouden' en 'B1-K1-W4: Ondersteunt de cliënt bij dagbesteding' van het basisdeel MZ4, het werkproces 'P3-K1-W6: Voert beheertaken uit' van de Persoonlijk begeleider GHZ en 'P5-K1-W5: Ondersteunt en begeleidt de cliënt bij opvoeding' van de Thuisbegeleider zijn niet gekoppeld aan werkprocessen van de kwalificatie VP, omdat er nauwelijks/geen sprake van overlap is met werkprocessen van de kwalificatie VP, zie bijlage 1 t/m 4.

Let op: De nu volgende tabellen zijn niet bedoeld voor het verlenen van vrijstelling voor examinering.

Tabel 5 Overzicht beroepsgerichte examens werkprocessen combi-opleiding VP (branche ZH) en Persoonlijk begeleider SD

Examens VP (examinering branche ZH)	Examens MZ4 Persoonlijk begeleider SD
B1-K1-W1: Neemt een anamnese af en stelt een verpleegkundige diagnose	B1-K1-W1: Inventariseert ondersteuningsvragen van de cliënt
B1-K1-W2: Onderkent dreigende of bestaande gezondheidsproblemen	-
B1-K1-W3: Stelt een verpleegplan op	P6-K1-W1: Schrijft het ondersteuningsplan
B1-K1-W4: Biedt persoonlijke verzorging en monitort welbevinden	B1-K1-W2: Ondersteunt de cliënt bij de persoonlijke verzorging
B1-K1-W5: Voert verpleegtechnische handelingen uit	-
B1-K1-W6: Begeleidt een zorgvrager	P6-K1-W2: Begeleidt de cliënt bij het versterken van de eigen kracht
B1-K1-W7: Geeft voorlichting, advies en instructie	P6-K1-W3: Ondersteunt de cliënt bij maatschappelijke participatie
B1-K1-W8: Reageert op onvoorziene en crisissituaties	B1-K1-W5: Reageert op onvoorziene en crisissituaties
B1-K1-W9: Coördineert de zorgverlening van individuele zorgvragers	P6-K1-W5: Voert coördinerende taken uit

B1-K1-W10: Evalueert en legt de verpleegkundige zorg vast	B1-K1-W7: Evalueert de geboden ondersteuning
B1-K2-W1: Werkt aan de eigen deskundigheid	B1-K2-W1: Werkt aan de eigen deskundigheid
B1-K2-W2: Werkt samen met andere beroepsgroepen in de zorg	B1-K1-W6: Stemt de werkzaamheden af
B1-K2-W3: Werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg	B1-K2-W2: Werkt aan bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg
B1-K2-W4: Begeleidt nieuwe collega's, stagiaires en/of vrijwilligers	P6-K1-W6: Begeleidt nieuwe collega's, stagiaires en/of vrijwilligers
P1-K1-W1: Biedt zorg en begeleiding rond onderzoek en behandeling	P6-K1-W4: Betreft en ondersteunt naastbetrokkenen
P1-K1-W2: Communiqueert met een zorgvrager ter bevordering van behandeling en herstel	-
-	B1-K1-W3: Ondersteunt de cliënt bij wonen en huishouden <i>Dit werkproces ontbreekt bij VP</i>
-	B1-K1-W4: Ondersteunt de cliënt bij dagbesteding <i>Dit werkproces ontbreekt bij VP</i>

Tabel 6 Overzicht beroepsgerichte examens werkprocessen combi-opleiding VP (branche VVT) en Persoonlijk begeleider SD

Examens VP (examenring branche VVT)	Examens MZ4 Persoonlijk begeleider SD
B1-K1-W1: Neemt een anamnese af en stelt een verpleegkundige diagnose	B1-K1-W1: Inventariseert ondersteuningsvragen van de cliënt
B1-K1-W2: Onderkent dreigende of bestaande gezondheidsproblemen	-
B1-K1-W3: Stelt een verpleegplan op	P6-K1-W1: Schrijft het ondersteuningsplan
B1-K1-W4: Biedt persoonlijke verzorging en monitort welbevinden	B1-K1-W2: Ondersteunt de cliënt bij de persoonlijke verzorging
B1-K1-W5: Voert verpleegtechnische handelingen uit	-
B1-K1-W6: Begeleidt een zorgvrager	P6-K1-W2: Begeleidt de cliënt bij het versterken van de eigen kracht
B1-K1-W7: Geeft voorlichting, advies en instructie	P6-K1-W3: Ondersteunt de cliënt bij maatschappelijke participatie
B1-K1-W8: Reageert op onvoorziene en crisissituaties	B1-K1-W5: Reageert op onvoorziene en crisissituaties
B1-K1-W9: Coördineert de zorgverlening van individuele zorgvragers	P6-K1-W5: Voert coördinerende taken uit
B1-K1-W10: Evalueert en legt de verpleegkundige zorg vast	B1-K1-W7: Evalueert de geboden ondersteuning
B1-K2-W1: Werkt aan de eigen deskundigheid	B1-K2-W1: Werkt aan de eigen deskundigheid
B1-K2-W2: Werkt samen met andere beroepsgroepen in de zorg	B1-K1-W6: Stemt de werkzaamheden af

B1-K2-W3: Werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg	B1-K2-W2: Werkt aan bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg
B1-K2-W4: Begeleidt nieuwe collega's, stagiaires en/of vrijwilligers	P6-K1-W6: Begeleidt nieuwe collega's, stagiaires en/of vrijwilligers
P2-K1-W1: Biedt ondersteuning gericht op zelf- en samenredzaamheid	-
P2-K1-W2: Werkt verbindend samen met naastbetrokkenen en andere zorgverleners	P6-K1-W4: Betreft en ondersteunt naastbetrokkenen
P2-K1-W3: Biedt zorg in de thuissituatie	-
-	B1-K1-W3: Ondersteunt de cliënt bij wonen en huishouden <i>Dit werkproces ontbreekt bij VP</i>
-	B1-K1-W4: Ondersteunt de cliënt bij dagbesteding <i>Dit werkproces ontbreekt bij VP</i>

Tabel 7 Overzicht beroepsgerichte examens werkprocessen combi-opleiding VP (branche VVT) en Thuisbegeleider

Examens VP (examenbranche VVT)	Examens MZ4 Thuisbegeleider
B1-K1-W1: Neemt een anamnese af en stelt een verpleegkundige diagnose	B1-K1-W1: Inventariseert ondersteuningsvragen van de cliënt
B1-K1-W2: Onderkent dreigende of bestaande gezondheidsproblemen	-
B1-K1-W3: Stelt een verpleegplan op	P5-K1-W1 Maakt samen met de cliënt het ondersteuningsplan
B1-K1-W4: Biedt persoonlijke verzorging en monitort welbevinden	B1-K1-W2: Ondersteunt de cliënt bij de persoonlijke verzorging
B1-K1-W5: Voert verpleegtechnische handelingen uit	-
B1-K1-W6: Begeleidt een zorgvrager	P5-K1-W2 Biedt psychosociale ondersteuning
B1-K1-W7: Geeft voorlichting, advies en instructie	-
B1-K1-W8: Reageert op onvoorziene en crisissituaties	B1-K1-W5: Reageert op onvoorziene en crisissituaties
B1-K1-W9: Coördineert de zorgverlening van individuele zorgvragers	P5-K1-W6 Voert coördinerende taken uit
B1-K1-W10: Evalueert en legt de verpleegkundige zorg vast	B1-K1-W7: Evalueert de geboden ondersteuning
B1-K2-W1: Werkt aan de eigen deskundigheid	B1-K2-W1: Werkt aan de eigen deskundigheid
B1-K2-W2: Werkt samen met andere beroepsgroepen in de zorg	B1-K1-W6: Stemt de werkzaamheden af
B1-K2-W3: Werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg	B1-K2-W2: Werkt aan bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg
B1-K2-W4: Begeleidt nieuwe collega's, stagiaires en/of vrijwilligers	P5-K1-W7 Begeleidt nieuwe collega's, stagiaires en/of vrijwilligers
P2-K1-W1: Biedt ondersteuning gericht op zelf- en samenredzaamheid	P5-K1-W3 Ondersteunt de cliënt bij het voeren van de regie over zijn leven
P2-K1-W2: Werkt verbindend samen met naastbetrokkenen en andere zorgverleners	P5-K1-W4 Stimuleert de cliënt het sociale netwerk te versterken
P2-K1-W3: Biedt zorg in de thuissituatie	
-	B1-K1-W3: Ondersteunt de cliënt bij wonen en huishouden

	<i>Dit werkproces ontbreekt bij VP</i>
-	B1-K1-W4: Ondersteunt de cliënt bij dagbesteding <i>Dit werkproces ontbreekt bij VP</i>
-	P5-K1-W5 Ondersteunt en begeleidt de cliënt bij opvoeding <i>Dit werkproces ontbreekt bij VP</i>

Tabel 8 Overzicht beroepsgerichte examens werkprocessen combi-opleiding VP (branche GGZ) en Agogisch medewerker GGZ

Examens VP (examenring branche GGZ)	Examens MZ4 Agogisch medewerker GGZ
B1-K1-W1: Neemt een anamnese af en stelt een verpleegkundige diagnose	B1-K1-W1: Inventariseert ondersteuningsvragen van de cliënt
B1-K1-W2: Onderkent dreigende of bestaande gezondheidsproblemen	-
B1-K1-W3: Stelt een verpleegplan op	P4-K1-W1 Levert een bijdrage aan het ondersteuningsplan
B1-K1-W4: Biedt persoonlijke verzorging en monitort welbevinden	B1-K1-W2: Ondersteunt de cliënt bij de persoonlijke verzorging
B1-K1-W5: Voert verpleegtechnische handelingen uit	-
B1-K1-W6: Begeleidt een zorgvrager	-
B1-K1-W7: Geeft voorlichting, advies en instructie	P4-K1-W4 Ondersteunt, informeert en stimuleert naastbetrokkenen
B1-K1-W8: Reageert op onvoorziene en crisissituaties	B1-K1-W5: Reageert op onvoorziene en crisissituaties
B1-K1-W9: Coördineert de zorgverlening van individuele zorgvragers	P4-K1-W5 Voert coördinerende taken uit
B1-K1-W10: Evalueert en legt de verpleegkundige zorg vast	B1-K1-W7: Evalueert de geboden ondersteuning
B1-K2-W1: Werkt aan de eigen deskundigheid	B1-K2-W1: Werkt aan de eigen deskundigheid
B1-K2-W2: Werkt samen met andere beroepsgroepen in de zorg	B1-K1-W6: Stemt de werkzaamheden af
B1-K2-W3: Werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg	B1-K2-W2: Werkt aan bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg
B1-K2-W4: Begeleidt nieuwe collega's, stagiaires en/of vrijwilligers	P4-K1-W6 Begeleidt nieuwe collega's, stagiaires en/of vrijwilligers
P3-K1-W1: Biedt een zorgvrager herstelondersteunende zorg	P4-K1-W2 Ondersteunt en stimuleert eigen herstel van de cliënt
P3-K1-W2: Communiceert met zorgvrager gericht op maatschappelijke participatie	-
P3-K1-W3: Begeleidt een groep zorgvragers en naastbetrokkenen	P4-K1-W3 Begeleidt cliënten bij groepsgerichte activiteiten
-	B1-K1-W3: Ondersteunt de cliënt bij wonen en huishouden <i>Dit werkproces ontbreekt bij VP</i>
-	B1-K1-W4: Ondersteunt de cliënt bij dagbesteding <i>Dit werkproces ontbreekt bij VP</i>

Tabel 9 Overzicht beroepsgerichte examens werkprocessen combi-opleiding VP (branche GHZ) en Persoonlijk begeleider GHZ

Examens VP (examenbranche GHZ)	Examens MZ4 Persoonlijk begeleider GHZ
B1-K1-W1: Neemt een anamnese af en stelt een verpleegkundige diagnose	B1-K1-W1: Inventariseert ondersteuningsvragen van de cliënt
B1-K1-W2: Onderkent dreigende of bestaande gezondheidsproblemen	-
B1-K1-W3: Stelt een verpleegplan op	P3-K1-W1 Stelt het ondersteuningsplan op
B1-K1-W4: Biedt persoonlijke verzorging en monitort welbevinden	B1-K1-W2: Ondersteunt de cliënt bij de persoonlijke verzorging
B1-K1-W5: Voert verpleegtechnische handelingen uit	B1-K1-W5 Voert verpleegtechnische handelingen uit
B1-K1-W6: Begeleidt een zorgvrager	P3-K1-W2 Ondersteunt cliënt/naastbetrokkenen bij het voeren van de regie
B1-K1-W7: Geeft voorlichting, advies en instructie	-
B1-K1-W8: Reageert op onvoorziene en crisissituaties	B1-K1-W5: Reageert op onvoorziene en crisissituaties
B1-K1-W9: Coördineert de zorgverlening van individuele zorgvragers	P3-K1-W7 Voert coördinerende taken uit
B1-K1-W10: Evalueert en legt de verpleegkundige zorg vast	B1-K1-W7: Evalueert de geboden ondersteuning
B1-K2-W1: Werkt aan de eigen deskundigheid	B1-K2-W1: Werkt aan de eigen deskundigheid
B1-K2-W2: Werkt samen met andere beroepsgroepen in de zorg	B1-K1-W6: Stemt de werkzaamheden af
B1-K2-W3: Werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg	B1-K2-W2: Werkt aan bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg
B1-K2-W4: Begeleidt nieuwe collega's, stagiaires en/of vrijwilligers	P3-K1-W8 Begeleidt nieuwe collega's, stagiaires en/of vrijwilligers
P4-K1-W1: Ondersteunt en begeleidt bij het ontwikkelen en behouden van vaardigheden	-
P4-K1-W2: Communiceert met en begeleidt doelgroepen in de GHZ	P3-K1-W4 Ondersteunt de cliënt bij het leggen en onderhouden van contacten en betreft naastbetrokkenen
P4-K1-W3: Begeleidt een groep zorgvragers en naastbetrokkenen	P3-K1-W3 Ondersteunt en motiveert een groep cliënten bij activiteiten
-	B1-K1-W3: Ondersteunt de cliënt bij wonen en huishouden <i>Dit werkproces ontbreekt bij VP</i>
-	B1-K1-W4: Ondersteunt de cliënt bij dagbesteding <i>Dit werkproces ontbreekt bij VP</i>
-	P3-K1-W6 Voert beheertaken uit <i>Dit werkproces ontbreekt bij VP</i>